

Complet

№ 6 na aparut Russ

279697

ANUL V. NRUL 1. - IANUARIE 1924.

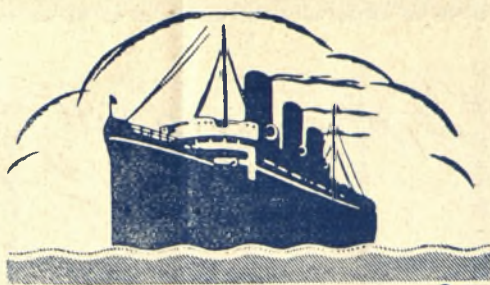
POLIȚIA

REVISTĂ POLIȚIENEASCĂ

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA CLUJ, STR. BĂII 3

Bibl. Univ. Cluj
2h 1927

**Hamburg
Amerika
Linie**

Közös szolgálat az
**United
American
Lines Inc.**

Vezérképviselet Románia részére:

LAZAROWITZ H. LAZAR

Timișoara

Strada Merczy 2.

București

Calea Griviței 183.

Cernovitz

Str. Reg. Maria 9.

Oradea-Mare

Piața M. Viteazul 5.

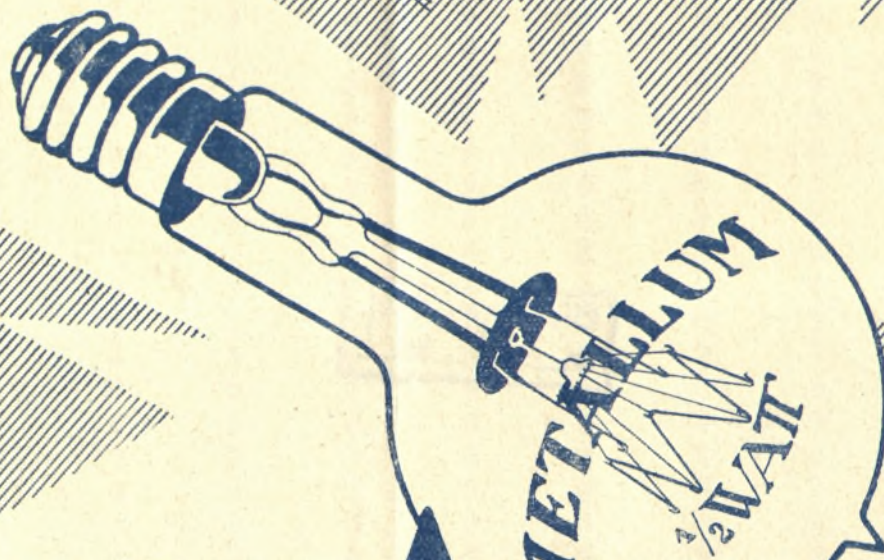
Arad

Bul. Regina Maria
Str. Eminescu sarok.

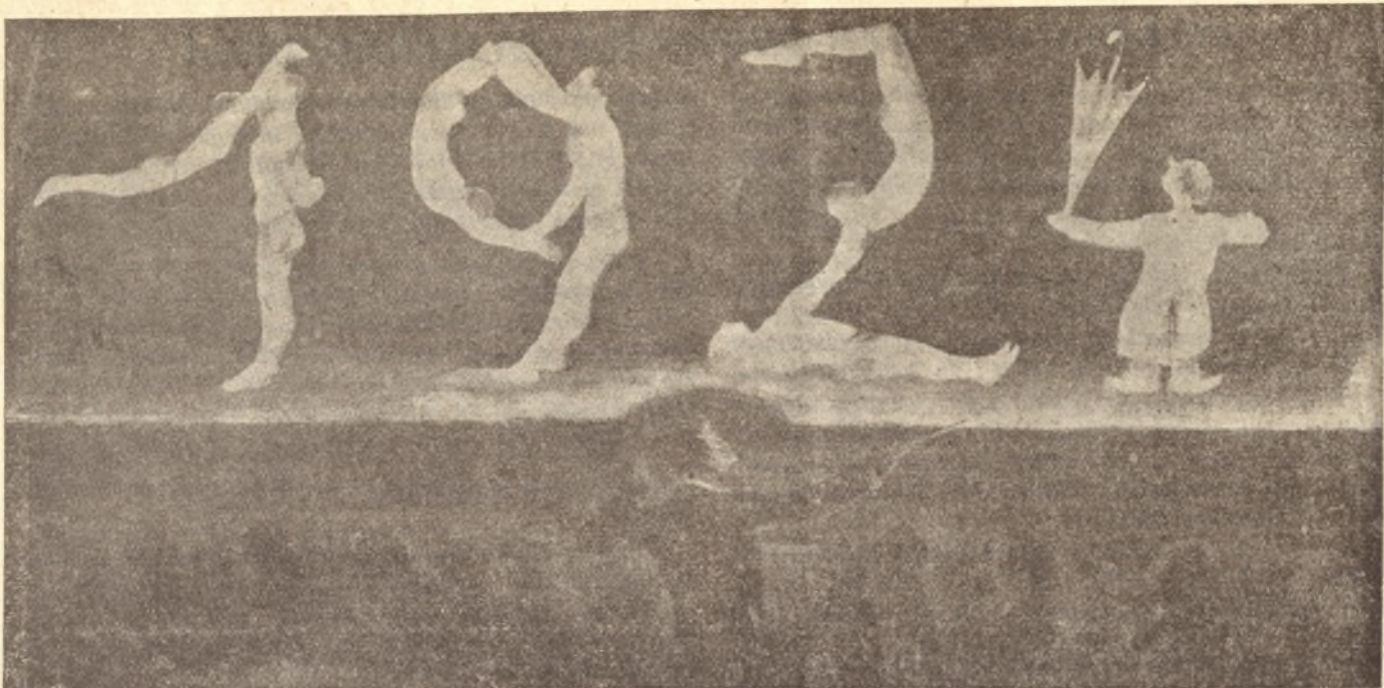
Sighișoara

Piața Unirei 34.

Dijmentes felvilágosítás az összes tengerentuli és szárazföldi utazásokra.

METALLUM

PUBLIC ȘI POLIȚIE

Politia și publicul se privesc de obicei ca antagoniști. Pe mulți chiar numele „poliție“ îi supără îndată ce-l aud. Mărturisesc, că și pentru mine cuvântul sună rău și că î-mi trebuie oarecare silință, ca să suprim totul sentimentul, care-l însoțește — deși eu cu poliția nu am avut a face nimic, niciodată.

De unde-i venită această atmosferă, care învâluie cuvântul „poliție?“

Politia a fost prea mult timp considerată ca instrument al unor scopuri, cari nu erau și nu sunt încă scopuri pur sociale, ci politice, și anume politice de clasă. Toate paginile istoriei moderne sunt umbrite de fapte săvârșite de poliție din ordin și fără utilitate socială, dar în folosul unei prelungiri a stăpânirilor de clasă, cari priu chiar acest fapt, înjosiră unul dintre instrumentele lor. Ordinul se simte și nu se vede, dar fapta se vede și se simte, și publicul discută pe făptuitor mai mult decât pe cel ce a dat ordinul. Din astfel de discuții, spuse sau scrise, acum 50 de ani, acum 40 ani, ieri, azi, s'a alcătuit acea atmosferă, care învâluie cuvântul „poliție.“

Într'un viitor (depărtat?) lucrurile vor fi altfel: Poliția nu va mai fi instrumentul nici unei clase, ci ea va fi o magistratură de moravuri, de păzire a legilor drepte, cu o autonomie necomparat mai mare, decât cea de acum, și cu o sferă de activitate, care să se simtă binefăcătoare, numai binefăcătoare. În acel viitor polițaiul va fi un judecător sever, dar sever în slujba societății întregi, blând în graiu și forme, drept, numai drept (deoarece el nu va mai a vea nevoie să sperie ca azi prin asprime), un protector al binelui, un educator spre bine. Trebuie să avem curajul să spunem că socialiștii au descris mai frumos acest ideal de poliție și că poliția actuală trebuie să le fie recunosătoare, pentru că i-au arătat un ideal frumos.

Între poliția — magistratură autonomă din viitor — și poliția de cercetare dependentă din ziua de azi, eu văd un drum cam lung, pe care ea nu-l va face singură, ci împreună cu tot ceea ce se numește: viață de stat, relație economică, instituție și activitate culturală. Multe lucruri vor trebui să se schimbe în aceste regiuni ale vieții, pentru ca și poliția să evolueze spre rostul ei de magistratură sim-

patică și respectată. Acele multe lucruri schimbate vor constitui conținutul unei culturi sporite, nouă, care chiar ne lipsește. În cursul schimbării, dela un moment în mijlocul schimbării realizate, poliția se va simți și alta și altfel privită.

Firește, că și astăzi, și atunci ea va duce războiul său de fiecare zi contra celor răi, deoarece, precum vor fi încă vipere și tigri, vor fi și oameni răi, și atunci. Dar acei răi nu vor fi răii — jertfe ale întocmirilor sociale, ci răii din creditate; adică vor fi mult mai puțini, deci mai ușor de găsit și de învins.

Și acum putem trece la întrebarea, care se pune celor ce cred că orice organism, deci și poliția este dator să se miște din proprie voință, din proprie cugetare spre formele superioare din viitor, adică la întrebarea: În chiar marginile de astăzi ale organizării sale, poliția ce are de făcut, ca să contribuie la apropierea bunului său viitor? Două lucruri are de făcut — în afară de ceace zilnic legile îi cer să facă: 1) Să-și lămurească singură idealul spre care să înainteze; 2) Să ceară mereu ca alcătuirea sa, și competențele sale să fie apropiate de acel ideal. Lămurirea se face prin studii, printre cari cele umane: antropologia, sociologia, etica, știința educației mi se par tot atât de necesare, ca și studiul legilor. De sus în jos, dela șefi la subalterni, s'ar simți o scară de cunoștințe luminând faptele, intervențiile, aprecierile omului ordinii sociale; dacă sus ar fi știință completă, jos ar fi elemente conștiințioase. De clementele acestei culturi profesionale nu ași dispenza nici pe ultimul gardist! Unui corp astfel pregătit nu i s'ar putea refuza nici lărgirea sferei de competențe, deoarece un corp astfel pregătit ar fi considerat ca posedând toate punctele de vedere cărora fiecare fapt i se poate supune, și încrederea în el ar crește.

Încet-încet ar pieri și acel rest de antagonism despre care vorbeam la începutul articolului. Publicul și poliția s'ar privi mai prietinos; acela s'ar simți servit în forme din ce în ce mai culturale, aceasta s'ar simți remunerată de o stimă pe care i-o dăm și azi, stimă, care însă atunci ar fi chiar bogată.

G. BOGDAN-DUICA
Profesor Universitar, Cluj

POLIȚIA ȘI LIBERTATEA INDIVIDUALĂ

Libertatea individuală este o instituțiune fundamentală a vieții de stat constituțională. În baza principiului reciprocității orice întocmire a unui stat modern constituțional garantează eficacitatea celeilalte întocmiri. Nici uneia nu îi revine însă în acest sens o atât de mare importanță, ca și libertății individuale.

Nimeni nu se îndoește azi că libertatea individuală și numai în concepția relativității sale, constituie un bun neprețuit al vieții de stat constituțională. Libera dispunere asupra persoanei noastre înțelegând în toate manifestațiunile ființei omenestii este admisă de concepția statului modern numai până la gradul, unde nu vatămă interesele similare ale altora sau interesele superioare ale comunității din care facem parte. Iată deci de ce libertatea individuală este numai relativă.

Dar chiar și în forma aceasta restrânsă libertatea individuală dacă stă sub scutul absolut al legilor și al organelor legal instituite poate face servicii extraordinare întru menținerea constituționalității vieții de stat.

După veacuri de zbuciumări și jertfe grele ce a adus omenirea pentru înfăptuirea unei vieți de stat mai corespunzătoare condițiunilor naturale între cari trebuie să

trăiască oamenii, — libertatea individuală a fost rezultatul cel mai mare care stă înscris în legile revoluționare franceze. S'au căutat atunci și se caută și azi ca să se garanteze această libertate prin fel și fel de instituțiuni tocmai în urma importanței pe care o are.

Până acum s'a pus cel mai mare pond pe dispozițiunilor, cari să garanteze această libertate față de violările, ce urveni de către funcționarii publici, agenții, însărcinații guvernului, și în special de către organele polițienestii. Aceasta este în ideologia veacurilor trecute, când cel ce făcea legile dispunea și de executarea lor.

Tendința veacului al XX-lea trebuie să fie, ca să avem o poliție astfel organizată, ca ea să fie garanța libertății individuale.

Ceea ce doresc statului nostru întregit cu prilejul anului nou este, ca organizând viața lui să avem o poliție de model, care însăși să fie garanța cea mai eficace a libertății individuale, ca să nu fim siliți a garanta libertatea individuală în contra ei, ci prin ea.

DR. ROMUL BOILA
Profesor Universitar, Cluj.

Rolul poliției în mișcările sociale

Societățile, fiind organisme vii ale vieții, ele se află în permanentă mișcare către idealuri mereu și mereu noi. Sânt epoci când mișcările sociale abia se pot percepe, pentru că virusul nestatorniciei este mai puțin activ; în alte epoci însă, agitațiunile sociale sînt atât de puternice încât ajung până la ruperea zăgazurilor obișnuite ale legilor.

Această vesnică fierbere latentă sau violentă a maseilor sociale, constituie una dintre principalele preocupări ale poliției, și este de mare importanță să se fixeze precis, care este rolul poliției în mișcările sociale?

Fiind un atribuit al legalității, poliția are în primul rând îndatorirea de a fi obiectivă ca și legea. Prin urmare această importantă instituție socială nu poate avea nici sentimente nici resentimente față de mișcările firești ale societății, nici nu le poate împiedeca și nici nu le poate orienta.

În principiu mișcările sociale sunt expresiunea unei dorințe de mai bine. Au deci aproape totdeauna un caracter de reformă, care depășește cadrele legii. Poliția, chemată a veghia la păstrarea și respectarea legii, are ca și ea un caracter static, conservator. Fatal se va întâmpla ca între tendința de prefacere, pe care o exprimă masele și spiritul de conservare al poliției, să se nască un conflict de sentimente, care dacă nu este manevrat cu abilitate și pricepere, poate duce la urmări neplăcute.

Așa dar, rolul poliției ar fi să aibă față de mișcările sociale o atitudine totdeauna rezervată, o atitudine de defensivă. Pentru aceasta poliția trebuie să aibă informații sigure asupra cauzelor, cari au determinat mișcarea, pentru a ști dacă scopul urmărit este rezultatul aspirațiunilor generale ale membrilor societății, sau numai calculul personal al câtorva agitatori abili.

Acest lucru este necesar de știut, pentru că el determină dela început acțiunea poliției. În cazul întâi poliția este datoare a rămâne la rolul fixat până aici. Atâta vreme cât legile fundamentale recunosc suveranitatea maseilor populare de a hotări în chestiunile de interes comun, poliția

nu poate și nici nu se cuvine să se amestece. Rolul său este numai de a supraveghia, dacă mijloacele de înfăptuire sunt legale, și nu poate interveni decât atunci, când leigle sunt cu evidență violente. Astfel, pentru a ilustra cu un exemplu recent afirmațiunile noastre, în mișcările naționaliste, cari se manifestă de câtva timp la noi, presupunând că ele sunt expresiunea unei stări de spirit generale, poliția trebuia să rămână, așa cum a și făcut-o, în afară de esența lor ideală. Când însă manifestații au trecut la fapte și aceste fapte nu erau cele îngăduite de lege, poliția trebuia să intervină cu toată energia pentru a curma turburarea ordinii.

Legea recunoaște nenumărate căi pașnice pentru modificarea ei. Orice mișcare a maseilor, care nu are răbdarea de a urma indicațiunile legale pentru a ajunge la schimbarea legii, după dorința majorității, trebuie reprimată. Pentru că trebuie să se știe un lucru și anume: violența n'a dus niciodată la rezultate fericite. Având în vedere acest incontestabil adevăr, cuminenția societăților în decursul veacurilor de atâtea ori încercată a imaginat calea dezvoltării progresive, recunoscută de lege ca unica garanție de temeinicie și seriozitate.

Așa dar, cine face uz de violență nu poate fi amicul progresului. Când agitațiunile se dovedesc a fi opera câtorva interesați a turbura ordinea publică, poliția trebuie să intervie din capul locului. În acest caz represiunea e bine să se exerce nu asupra maseilor înșelate ci asupra agitatorilor. Izolând pe aceștia de mase agitativa în-cetează ca prin farmec, pentru că motivul ei lipsește din sufletul mulțimei.

Desigur că analiza noastră nu se poate menține decât în cadrele generalităților. Pentru combaterea nesfârșitelor cazuri speciale sau pentru determinarea atitudinii, ce trebuie să ia poliția, totul depinde de priceperea și spiritul de pătrundere al conducătorilor.

DR. S. GHEORGHIU.

Stabilirea contravențiilor și a pedepsetor

Am văzut din teoria asupra poliției că pentru preîntâmpinarea unor pericole, care se pot ivi în deosebitele materii ale ramurilor administrative, raportul de drept este reglementat în legi, cari cuprind măsuri de poliție interzicând anume acțiuni păgubitoare și stabilind pedepse determinate pentru cei ce vor contraveni prin călcarea interdicțiilor stabilite. Poliția în lucrarea ei de prevenire în acest materie, se restrânge a aplicarea legilor și regulamentelor stabilite deja, constatând călcarea interdicțiilor cuprinse în ele, descoperind pe contravenienți, fixând probele și trimitând materialul de constatare instanțelor cu dreptul de a aplica pedepsele fixate tot de lege. Funcțiunea poliției în aceste chestiuni este de natură represivă, ea este poliție judiciară.

În numeroase terene ale vieții sociale pericolele, care amenință pe indivizi și liniștea publică, nu pot fi determinate înainte, ci activitatea e prevenire a lor, după timp, loc și persoane, este lăsată la aprecierea poliției. Ei i se dă puterea discreționară de a observa pericolele, ce se pot ivi, a le aprecia gravitatea și a lua măsurile dictate de circumstanțe pentru preîntâmpinarea lor. În vederea acestui scop, poliției i se dă puterea de a edicta anume regule de drept, prin care să interzică în mod abstract anumite acțiuni periculoase, pe cei ce se vor împotrivi, respective vor călca interdicțiile stabilite (contravenții) să-i amenință cu aplicarea unor pedepse. În caz de săvârșire a acțiunilor interzise, urmează funcția represivă a poliției, care nu se deosebește de reprimarea contravențiilor stabilite prin legi.

Dreptul de a stabili norme de drept pentru contravențiuni este asemănător cu dreptul legiuitorului, de a crea norme abstracte de drept. Cum el cuprinde o putere discreționară, nu poate fi acordat tuturor organelor, care săvârșesc funcțiuni de poliție, pentru că se poate abuza cu puterea discreționară. Astfel s'ar putea atinge și libertățile publice, garantate prin constituție. Dreptul de a stabili contravențiuni se limitează, acordându-se numai unor importante organe. Constituțiunea din 1866 prevede ca nici o pedeapsă nu poate fi înființată nici aplicată decât în baza unei legi (art. 10). Prin urmare singur legiuitorul ar putea după acest text să înființeze pedepse și în materie de contravențiuni. În practică chestiunea s'a rezolvit astfel, că legiuitorul în legi speciale indică organul de drept a stabili contravențiunile, feul, cum și maximul pedepsei aplicabile contravenienților.

În legislația *Regatului vechiu* nu se indica ministrii ca organe în drept a stabili contravenții, ci numai organele teritoriale, anume: consiliile județene, consiliile comunale, prefectii de județe și prefectii poliției Capitalei și al Iașului. Ministrul de interne are dreptul de a aproba regulamentele alcătuite de aceste organe.

Legea asupra poliției generale a statului prevede în art. 10: Prefecții de județe și prefectul poliției Capitalei și al Iașului sunt în drept a stabili prin ordonanțe, aprobate prealabil de ministrul de interne, măsurile necesare pentru menținerea ordinii și prevenirea infracțiunilor.

Legea 2. Apr. 1864 în art. 69 dă drept consiliului județean de a statornici pedepse bănești până la 200 lei, pentru a asigura executarea regulamentelor de administrarea intereselor județene.

Consiliul comunelor urbane și rurale are dreptul de a face regulamente de poliție comunală și în deosebi asupra

obiectelor specificate în lege¹⁾ prin aceste regulamente are drept de a fixa pedepse pentru contravenienți, dacă nu sunt stabilite prin legi, ele însă nu pot întrece pedepsele de simplă poliție. (L. 31 Iul. 1894 art. 41 și L. 29 Apr. 1908 art. 46.)

Prefectul de județ are drept de a face regulamente în materie de poliție preventivă în marginile normelor de administrație generală, încuviințează rdonanțele supuse spre aprobare de către capii poliției, și de administratorii de plasă relativ la prevenirea delictelor, la ordinea și siguranța publică (L. 1 Nov. 1892 art. 23).

Pedepsele de simplă poliție sunt prevăzute în Cartea III. a codului penal (L. 1 Mai 1865). Ele sunt *închisoarea*, *amenda* și *confișcarea* unor lucruri. Închisoarea e dela 1—15 zile. Amenda dela 5—25 lei. Un cod deosebit al contravențiilor nu este. O serie de contravenții sunt stabilite în art. 385—393 ale codului penal. (Cartea III.)

În legislația din *Ardeal* contravențiile pot fi stabilite prin ministrii, consiliile județene, consiliile orașelor municipale și ale orașelor cu consiliu. Contravențiile se pot stabili numai pentru călcarea unui interdict sau unei dispoziții polițiale. (L. XL : 1879 art. 1.) Nu s'a dat acest drept consiliilor din comune rurale (mari și mici).

Pedepsele, care se pot stabili pentru contravenienți sunt: *închisoarea*, *amenda*, *confișcarea* unor lucruri, cum și *nimicirea* unor lucruri produse prin acțiunea de contravenție.

Regulamentul dat de ministru poate stabili închisoare, până la 15 zile și amendă până la 200 coroane, cel dat de județ (oraș municipal) închisoare până la 5 zile și amendă până la 100 coroane, regulamentul orașului cu consiliu poate stabili închisoare până la 3 zile și amendă până la 40 coroane. Suma amendei, a pedepselor de ordine și a altor pedepse în bani a fost ridicată de Consiliul dirigent la înzecit. Prin L. 25 Martie 1923 ridicarea la înzecit s'a făcut pentru toată țara.

Contravențiile stabilite de legiuitor sunt prevăzute în Codul¹⁾ contravențiilor. (L. XL : 1879). Închisoarea asupra contravențiilor prin lege se stabilește până la 2 luni, amendă până la 600 coroane.

Codul contravențiilor are o parte generală și una specială. În *partea generală* se dă noțiunea contravenției (lege, regulament ministerial, al autorităților locale menționate) regulele relative la crearea, aprobarea, publicarea, intrarea în vigoare a regulamentelor, încetarea valabilității lor, regulele din codul penal, partea generală, aplicabile și la contravențiuni, aplicarea pedepselor, cumulul, etc. *Partea*

¹⁾ Aceste obiecte sunt: igiena și salubritatea publică, igiena și salubritatea locuințelor, circulațiunea pe străde, asigurarea îndestulării obștei cu articole de prima necesitate, asigurarea mijloacelor de transport în comună, ferirea de incendii, inundări, boale epidemice sau contagioase, epizotii, flagele calamitoase, înlăturarea întâmplărilor nenorocite ce ar putea fi cauzate de alienații furioși, și de animalele feroce și răufăcătoare, stârpirea animalelor vătămătoare, transportarea cadavrelor, ordinea în cimitire, siguranța clădirilor etc. (art. 99 legea comunelor urbane). *Comunele rurale* pot stabili regulamente polițiale în materie de igienă, edilitate și de poliție rurală, chestiunile sunt specificate în art. 59—61 al legii com. rurale.

¹⁾ După regulamentul de examene al facultății de drept din Cluj, codul contravențiilor este obiect de studiu în legătură cu dreptul administrativ, la doctoratul și examenul de stat din științele politice.

specială prevede singuratice contravenții după următoarea împărțire: I. Contravenții împotriva statului, II. în contra autorităților și a liniștei publice, III. în contra religiei și a liberului exercițiu al religiei, IV. relative la plăsmuirea de monede și efecte, V. în contra situației familiare, VI. în contra siguranței publice, VII. în contra ordinii publice și în contra pudorii, VIII. contravenții prin jocuri de noroc, IX. în contra salubrității publice și a integrității corporale, X. contra proprietății.

În fiecare din acele 2 legislații există încă o lungă serie de lei cari stabilesc contravenții.

CONSTATAREA CONTRAVENȚIILOR ȘI APLICAREA PEDEPSELOR

În teritoriile statului român întâlnim 2 sisteme de procedură pentru reprimarea contravențiilor. În *Regatul vechiu*, făcându-se distincție între funcțiunea poliției administrative și a celei judiciare, se deosebește funcțiunea de reprimare a contravențiilor în 2 faze: a) de *constatare*; b) de *aplicarea pedepsei*. Constatarea contravențiilor este dată în atribuțiunile autorităților polițiale sau a celor administrative. Aplicarea pedepselor asupra contravenției constatate ca fapt este dată în atribuțiunea instanțelor judecătorești. În *Ardeal* constatarea și aplicarea pedepselor asupra contravențiilor nu este separată pentru 2 categorii de organe, ci atât constatarea cât și aplicarea pedepselor se face sau de organele de poliție sau de instanțele judecătorești.

Din aceste puncte de vedere diferă și procedura aplicată în constatarea și judecarea contravențiilor.

Contravențiile trecute în competența instanțelor judecătorești, se judecă după regulile procedurii criminale în vigoare pentru judecătoria, atât în Ardeal cât și în Regatul vechiu. În Ardeal judecătorul se estinde asupra întregii chestiuni, examinând atât starea faptică, cât și chestiunea de drept. El nu este legat în statorirea faptului prin constatarea oficială a altui organ oficial. O sesizare venită din partea unui organ oficial, în care se face dovadă despre săvârșirea unei contravențiuni, nu leagă întru nimic pe judecător de a nu primi și alte dovezi, atât pentru, cât și contra vinovăției contravenientului. Urmărirea se face nu numai la cererea autorității (*contravenții urmărite din oficiu*), ci și la cererea particularului (*contravenții urmărite la acțiunea particulară*).

În Regatul vechiu judecătorul, în judecarea contravenției este legat de constatarea făcută în proces-verbal de ofițerii de poliție în drept de a încheia acte pentru constatarea infracțiunilor. Starea faptică este stabilă, judecătorul rămâne numai să aplice pedeapsa, resp. să statueze asupra cauzelor, cari reduc sau exclud răspunderea pentru contravenția săvârșită.

Excepțiune dela acest sistem se face prin legea pentru organizarea comunelor rurale și prin legea jandarmeriei rurale, acordându-se dreptul de a aplica pedeapsa amendei: administratorului de plasă și jandarmului ofițer de poliție.

Administratorul de plasă constată contravențiile de simplă poliție de anume legi (legea poliției rurale, drumurilor, pescuitului, vânătorii) și odată cu constatarea faptului pronunță munda până la 10 lei pentru contravențiunile de simplă poliție și până la 25 lei pentru celelalte infracțiuni. Amenda o încasează imediat și o varsă în casa comunală. Când contravenientul este insolubil, sau cu domiciliu necunoscut, va fi înaintat imediat judecătorului de ocol, care transformă amenda în închisoare, dacă aprobă constatarea. Hotărîrea judecătorului este definitivă. Pedepsa se execută la arestul secției de jandarmi. (L. 25 Apr. 1908 art. 197).

Jandarmul ofițer de poliție constată contravențiunile la regulamentele comunale, la legea poliției rurale, și la legea drumurilor și odată cu constatarea are drept a pronunța amendă până la 3 lei, care se încasează imediat și se varsă casei comunale. În caz de insolvență sau de domiciliu necunoscut, judecătorul de ocol transformă amenda în o zi de închisoare. (L. 25 Martie 1908 art. 62, și L. 29 Apr. 1908 art. 142.)

Excepțiune dela acest sistem este și judecarea contravențiilor la legea și regulamentele sanitare, (art. 65) cari nu se mai judecă în primă instanță de instanțele judecătorești, ci de organele administrative, cu apel la tribunal (L. 20 Febr. 1921).

În sistemul legislației din Ardeal marea majoritate a contravențiilor este judecată de autoritățile administrative, foarte puține sunt deferate judecătorilor de ocol. Aceste din urmă sunt înșirate în lege sau regulament ministerial, singurele norme prin cari se pot defera contravenții competenței judecătorești de ocol. Dacă nu se face nici o mențiune în norme privitor la competență, regula este, că ele se judecă de autoritățile administrative.

Procedura urmată la judecarea contravențiilor înaintea autorităților administrative este reglementată în regulamentul ministerial al min. de interne din 26 Sept. 1909 (Nr. 65.000).

După legea XX. din 1901 și decretul No. VIII al Consiliului dirigent *instanțele contravențiilor polițiale* sunt următoarele:

Instanța I: în comune rurale (mici și mari) primpretorul; în orașe cu consilii și cu drept de municipiu, șeful poliției; *instanța II:* în comune rurale și orașe cu consiliu, subprefectul; în orașe cu drept de municipiu consiliul orașului (după desființarea prefecturilor regionale de poliție); *instanța III:* ministrul competent.

În contravenții la poliția de câmp și silvice, dacă dauna sau taxa de daună nu trece peste 40 cor. azi peste 200 Lei. denunțarea se poate face și la primarul comunei. Asemenea și la contravențiuni servitorești, în comune al căror primar a fost investit cu competență în cauze servitorești, în instanța I.

În astfel de contravenții judecă primarul cu un membru al primăriei și cu notarul, în comune mici primarul și cu 2 membri ai primăriei.

Dacă una din părți nu e mulțumită cu sentința adusă de primărie, poate cere începerea procedurii înaintea primpretorului. Cererea se înaintează la primărie în termen de 15 zile după sentință.

În aceste chestiuni subprefectul hotărăște definitiv.

o instituțiune nouă este înfăptuită în această procedură, anume ordinul de pedepsire.

Ordin de pedepsire poate da învinutului judecătorul polițial de instanța I, la contravențiuni pedepsite numai cu amendă întru cât amenda aplicabilă nu e mai mare de 30 Cor. (azi 150 lei) fără dezbateri prealabilă, dacă:

a) denunțarea vine dela vr'o autoritate (primărie comunală), funcționar public sau organ al unei autorități, pe baza cunoștinței nemijlocite în competența oficială și în contra veracității acelora nu este îndoielă; sau

b) denunțarea vine dela un particular, dar aceasta face verosimilă săvârșirea contravenției cu act public sau privat, sau cu altă dovadă și judecătorul este convins de temeinicia acuzei.

DR. VICTOR ONIȘOR
Profesor Universitar, Cluj.

ÎN ȚARA CRIMEI

Pentru un călător liber, drumul dela Bordeaux până în Guyana, este cât se poate de încântător, cu deosebire iarna. Soarele și primăvara se apropie din ce în ce mai mult; pe fiecare zi călătorul își schimbă o haină mai subțire. Ziua devine mai lungă, mai luminoasă, cerul mai albastru.

Coastele Guyanei, în unele locuri cel puțin, sunt fermecătoare. În special cele trei insule ale Salutului, ies din sânul mării ca trei oaze înverzite, acoperite de nisipul deșertului.

Am spus mai sus că numai călătorul liber se poate bucura în voie de aceste priveliști. Condamnații, însă, fac această călătorie în cuști de fier, în cari sunt închiși ca fiarele din grădinile zoologice. Aerul și lumina pătrund cu greu în aceste încăperi mizerabile. Gardienii veghiază veșnic asupra lor, și, în caz de rebeliune niște pompe așezate în interiorul cabinelor sculpă valuri de aburi fierbinți...

zervată surghiuniților, adică acelor indivizi cari nu sunt criminali, dar cari sunt uneori mai periculoși decât aceștia, fiind profesioniștii furtului și vagabondajului. Sunt ființe fără caracter și fără voință, sau niște îndemânatici și incorrigibili pungași. Aceștia lucrează pământul, pe care-l amestecă cu sudoarea și sângele lor, căci climatul Guyanei este insuportabil pentru european. A deșteleni pământul constituie o muncă periculoasă și nespuse de grea. Roiuri de țânțari năpădesc pe bietul muncitor. Aceste minuscule insecte nu stânjenesc numai într'un chip penibil pe nenorocitul condamnat, ci, cu trompa lor mică, îi inoculează microbii frigurilor palustre și ai febrei galbene.

Ele sunt, desigur, cele mai periculoase dușmane ale indigenilor — dar, din nenorocire, nu sunt singurele: șerpii veninoși abundă; vai de acel care, întâmplător, a călcat cu piciorul pe unul din ei! Vampirii sunt mai puțin peri-

Capul acesta însemnat de fatalitate, este al apașului Boerelli. Conformațiunea craniului său este cu adevărat caracteristică. Învățăatul va putea constata o osificație prematură, care n'a îngăduit creerului să atingă dezvoltarea sa normală.

Nu mai o jumătate de ceas pe zi, nenorocii aceștia sunt urcați pe punte ca pentru a le spori regretul că soarele nu mai străluce pentru ei și natura nu le mai zâmbește.

Pe măsură ce vaporul se apropie de insulele blestemate, farmecul pierde; marea nu mai este albastră: ea devine cenușie și rechini mișună în toate direcțiile...

Imediat debarcați, condamnații sunt închiși în niște clădiri triste și fioroase, de unde nu vor mai ieși decât pentru a îndeplini corvezile penibile și periculoase. Din clipa aceasta își pierd numele, și nu mai sunt cunoscuți decât prin numere-matricole. În afară de aceasta, fiecare își are fișa antropometrică.

Insulele Salutului sunt în număr de trei: celebra insulă a Dracului¹⁾, insula sfântului Ioseph și insula Regală. În această din urmă insulă se găsește cel dintâiu și cel mai nesănătos din penitenciarele guyanese.

Penitenciarul Kuru este așezat în mijlocul unei „vegetațiuni a morții”, în țara umezelii calde și a frigurilor. Al treilea centru penitenciar, Maroni, este așezat la îmbucătura marelui fluviu care desparte Guyana franceză de cea olandeză. Țara este înverzită, și împodobită cu arbori măreți, grație vecinătății fluviului. Inchisoarea aceasta este re-

culoși, căci te poți apăra de ei; purecii se vâra sub piele; furnicile roșii sunt lihnite de carne omenească. Și, ca un corolar sinistru, anemia țărilor calde și disenteria, omoară în timpul cel mai scurt pe muncitorul european.

Sub acest climat condamnații sunt siliți să făurească luminișuri în păduri. Apăsați de soarele de plumb ei fac șosele în mijlocul savanei sau taie canale pentru a asana mlaștinile.

Cum e și firesc, mortalitatea este enormă. Administrația însă, ascunde adevărul acesta lugubru, nepublicând nici o statistică. Pușcăriașii sunt decimați, pur și simplu; munca silnică pe viață sau pe zece ani, este tot una în aceste locuri, căci moartea vine înainte de liberare.

Nu se petrece același lucru în alte părți: în America, de pildă, baia Elmira (Statul New-York) este vestită în întreaga lume; pensionarii trăesc acolo în fericire, ceace-i determină să devie virtuosi.

Evadarea este preocuparea de fiecare zi a prizonierilor guyanezi. Gândirea constantă este secretul geniului. Newton, fiind întrebat cum a putut concepe mareașă explicație a mersului universului, a răspuns cu modestie: „Gândind neconținut!” Condamnații guyanezi, nu pot fi asemănați cu genialul englez; în afară de excepții foarte rare ei sunt niște brute. Pe de altă parte, dacă evadarea

¹⁾ Cunoscută din vremea vestitei afaceri a căpitanului Dreyfus.

este preocuparea lor constantă, ea este și gogorița, pe care o au veșnic înainte-le paznicii vigilenți. Și totuși, răspunsul atât de simplu al celebrului fizician este atât de adevărat că înșiși aceste creere obtuze reușesc adesea să făurească planuri, minunat combinate, și pe cari le înfăptuiesc cu prețul celor mai crude suferințe.

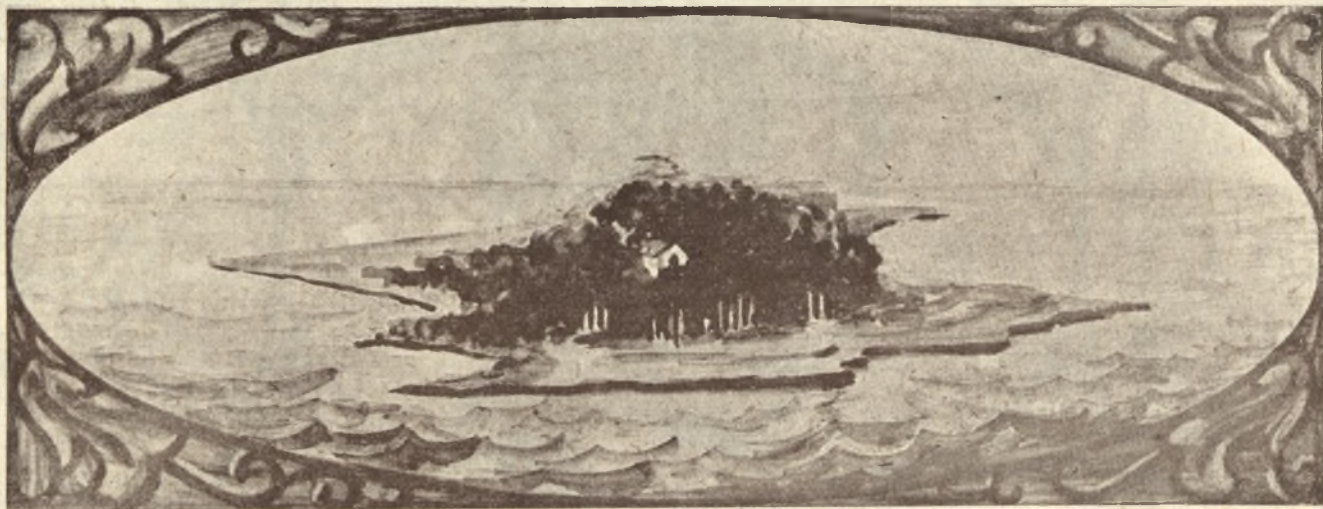
A evada din aceste locuri este aproape cu neputință. Căci, cum să faci rost de o barcă sau de un vaporăș chiar, când marea care înconjoară aceste insule este aproape întotdeauna furtunoasă? Pe lângă acestea se mai adaogă vigilența gardienilor și a rechinelor, care nu lasă pe nimeni să treacă fără să se atingă de el. Din Kuru, evadările întâmpină aceeași greutate, căci cei fugiți n'au altă retragere decât în pădure, unde lianele fac imposibilă trecerea, și unde frigurile și foamea pândesc pe evadat. În partea dinspre fluviul Maroni, evadările, deși mai ușor de îndeplinit, întâmpină, totuși, piedici nenumărate: evadatul care a reușit să străbată fluviul în care roiesc rechini, și a ajuns pe țărmul olandez, nu prea întâmpină pri-

să înreplinească aceeași corvadă. De câtva timp însă acest supliciu a încetat.

Condamnații urăsc pe gardieni în chip feroce; ura aceasta constituie un legământ între ei, singurul căruia îi rămân credincioși.

Cu toate că, chiar între dâșii, condamnații aceștia sunt incapabili de bună credință, cu toate că se înșeală, se fură, se spionează, și se trădează unii pe alții, — ei se înțeleg destul de bine când e vorba de a face răul. Acel care a făcut vre-un rău unuia dintre ei, sau unui liberat, se expune răsbunărilor celor mai feroase și mai josnice, pe cari le pot scorni ființele acestea degradate.

Nu există pentru ei o plăcere mai mare, decât să omoare un jandarm. Aceasta e o distracție pe lângă care se mai indeletnicesc și cu altele, cum ar fi: sculptura pe nuci de cocos, fabricarea de obiecte mici, port-țigarete din lemn

Celebra insulă „Insula Dracului“, cunoscută din vremea vestitei afaceri a căpitanului Dreyfus.

mire bună din partea olandezilor. În fața penitenciarului se găsește satul. Albina a cărui poliție este nemiloasă cu evadații; ea este ajutată de indienii Boși și Calibiși pentru care vânarea condamnaților este în același timp o plăcere și o meserie.

Cu toate aceste obstacole, evadările nu sunt rare. Se spune chiar că ele ar fi favorizate de o agenție străină, care trimite în Guyana vapoare în ajutorul evadaților. Fugiții sunt cei mai periculoși oameni, înclinați veșnic spre crimă, în neputință de a intra în viața regulată, de ori câtă voință ar dispune. Jean Valjean nu este decât o admirabilă creațiune a lui Victor Hugo, — în realitate el nu există.

Unii, pentru a scăpa de grozava obligație a muncii, se mutilează, scoțându-și ochii sau tăindu-și vre-un membru; ei nădăjduesc că, nefiind buni la nimic, administrația îi va lăsa să tânjească. Zadarnică speranță! La un moment dat aceste mutilări au devenit atât de numeroase în Noua Caledonie, încât a trebuit să se creeze un câmp al estropiaților, un fel de îngrăditură vastă înconjurată de stâlpi. Mutilații voluntari erau siliți să se rotească în jurul câmpului, urmând zidul format de stâlpi, purtând pe spate un sac cu pietre. Orbii ca și ciungii, sau ologii erau puși

de trandafir sau de santal, bastoane, obiecte lustruite, maxilare de rechin și o mobilă macabră: o ghilotină minusculă construită din lemn rar, cu toate accesoriile ei, riguros conforme cu originalul.

O altă distracție a prizonierilor o constituie tonajul. Olișul pe care-l reproducem este o pildă vie despre aceasta: „A trăi liber sau a muri“, — aceasta-i deviza pe care acest nenorocit și-a gravat-o pe piept, alături de o frumoasă decorațiune tricoloră, și de portretele amicilor săi de ambe sexe. Pe acest album viu sunt, vre-o patru chipuri de femei; am văzut unul care ducea astfel cu dânsul fotografiile celor douăsprezece logodnice succesive, fiecare purtând inscripția respectivă: „Martei, pentru toată viața“; „Elisabetei, pentru toată viața“, — și așa mai departe. Alții poartă inscripții de o filozofie elementară, ca: „Copilul nenorocitului“, „nici un pic de noroc.“ Niciodată ei nu-și atribuie lor înșiși cauza nenorocului, ci învinuesc fatalitatea.

Criminalii aceștia au creerele obtuze și deformate din naștere. Priviți de pildă capul lui Borelii, apașul marsiliez condamnat la moarte pentru un asasinat precedat de mii de alte crime. Fruntea sa este destul de desvoltată, și totuși craniul său este dat înapoi. Aceasta se explică prin aceea că „încheetura sa sagitală“ s'a osificat prea de vreme, în special la nivelul fontanei¹⁾ anterioare (adică în locul unde cele două oase parietale întâlnesc osul frontal). În

¹⁾ Moalele capului.

locul acesta se poate vedea pe creierul lui Borelli, privit din profil, o mică depresiune caracteristică. Deci, partea anterioară și superioară a craniului acestui nenorocit s'a transformat de timpuriu în cască inextensibilă. Totuși, creierul său cerea să se desvolte ca acel al celorlalți oameni, și a luptat din răspuțeri în contra durtății pereților închisorii sale; el a triumfat aproape, acolo unde ei nu erau prea osificați, adică în partea dindărăt, unde a format bosa neregulată care se observă în clișeul nostru; în altă direcție ei n'a putut să se desvolte, era prea târziu, și astfel a fost învins.

Aci vedem tocmai contrariul de cecece i-s'a întâmpat nemuritorului Blaise Pascal; la el, cele două jumătăți ale osului frontal care de ordinar se osifică în cei dintâi ani de viață, erau încă distincte la moartea sa, survenită la 39 ani. Rezultă de aci că creierul său a putut să se desvolte în voe; nu i se cunoaște greutatea, dar se știe numai că acest creier era enorm. El avusese loc să se desvolte

ce l'a otrăvit, l'a tăiat în bucăți, pe cari le-a aruncat în gura unui canal. Strălucirea pietrelor prețioase l'a ispitit.

Se pune acum întrebarea: sub pretext că omul acesta avea o leziune cerebrală, trebuie să ne oprim de a-l condamna? Aceasta s'ar putea face când societatea ar avea de scop răzbunarea; atunci îi vom putea reproșa de a se fi răzbunat pe un bolnav. Dar răzbunarea, satisfacțiune jositică și sterilă, nu este scopul urmărit de societatea umană. Ea vrea numai să se apere. Și pentru a se apăra ea are datoria de a închide pe candidatul criminal, oricare ar fi forma craniului său.

La indivizii rău conformați din punct de vedere cerebral, pavilionul urechei este foarte adesea deformat. Faptul acesta se explică prin aceea că urechea se desvoltă odată cu creierul, și participă la toate tarele sale. În afară de asta, pavilionul urechei nu servește la nimic, și se con-

Deși criminalii n'au specialitatea exclusivă a tatuagiilor, ei practică totuși cu destulă îndemănare această manie ciudată și dureroasă.

liber pentru a deveni unul din cele mai puternice din câte a produs omenirea.

Pascal își datorește oare geniul acestei osificații tardive a osaturei frontale? Și Borelli a devenit un asasin fioros prin faptul osificării premature a încheeturii sagitale?

Nu putem ști. Trebuie oare să admitem că admirația noastră pentru cel dintâi este tot atât de puțin întemeiată pe rațiune, ca și oroarea ce-o avem pentru celălalt, prin faptul că ei își datoresc însușirile, osificării mai mult sau mai puțin rapide a încheeturilor lor craniene?

Întâlnim aci una din cele mai întunecate probleme ale psihologiei: este vorba de problema responsabilității omenestii. De când a început să cugete, sau mai bine zis, de când a început să scrie, omul și-a pus neconținut această întrebare, fără a putea da un răspuns.

Adesea, făcând autopsia unui criminal, se găsesc leziuni grave în creierul său. Am văzut și am atins însumi aderente cerebrale, semnele unei vechi meningite, pe care le prezenta creierul unui asasin numit Prevost, disecat de profesorul Broca. Omul acesta își combinase foarte îndemănate crimele; în ultimul timp atrase la el acasă pe un bijutier sub pretext de a-i cumpăra niște juvaericeale; după

servă prin urmare toată viața așa cum l'am primit dela natură. Rezultă de aici că el poate servi într-o câțva să ne indice în ce măsură suntem născuți normali.

Expresia figurii este un rezultat mai complex Desigur, ea depinde de caracterul nostru nativ, dar ea se formează și prin existența pe care o ducem și prin mediul în care trăim.

Omenirea, străbătând etape de civilizație din ce în ce mai înfloritoare, își reînnoiește vecinic bagajul de cunoștințe, și neconținut se schimbă prizma prin care privește cele înconjurătoare. Știința penală a fost întotdeauna un câmp vast de cercetări pentru specialiști, cari n'au reușit să ajungă totuși la noțiuni determinate, pozitive. Astfel vedem și astăzi încă clase în luptă, — unele considerând pe criminal o victimă a societății, alții văzând într'însul un bolnav născut. Aceiași dibuială în pedepsele cari li se aplică; nimic pozitiv — totul relativ. Doar o nouă conștiință în omenire, un nou chip de a privi viața va putea aduce după sine mai multă lumină în această întunecată dar foarte însemnată chestiune.

DR. JAQUES BERTILLON.

tate pozițiunii și formei unui por, prin urmare a tuturor porilor în genere.

Știind deci că porul este imutabil; stabilind pe de altă parte că modul în care luăm amprente nu influențează asupra formei porului, putem trece la stabilirea faptului dacă porii sunt suficient de variați dela un individ la altul, pentru a constitui un caracter util identității. Or, porii posedă aceste diferențe, într'un mod extrem de apreciabil: 1) diferențe de formă; 2) de dimensiuni; 3) de situațiuni; 4) de număr.

1) Forma porilor, greu de studiat pe fisele obișnuite, din cauza grosolăniei amprentelor luate cu cerneală tipografică, apare foarte diferit dacă se studiază amprentele incolore sau revelate cu ajutorul diverselor metode propuse. Se vede atunci că porii, în genere ovalari sau eliptici, pot fi și ogivali, circulari, sau în formă de triunghiuri rectilinii variate.

2) Dimensiunea porilor este extrem de neregulată, chiar la același subiect. Diametrul lor variază între 80 și 250 microni. În general porii sunt mici, fără ca acest lucru să constituie o regulă generală.

3) Pozițiunea porilor este variabilă la infinit, fie în raporturile lor reciproce, fie în raporturile lor cu axa creștelor. Ele pot forma uneori figuri triunghiulare, sau mase neregulate.

4) Numărul porilor variază și el pe o suprafață dată. Cifrele normale oscilează între 9 și 18 pori pe centimetru.

În rezumat, prin caracterul lor triplu, de imutabilitate, păstrare de dimensiuni și varietatea lor, orificiile sudoripare constituie un semn de identitate de primul ordin.

Cu ajutorul lor, s'a ajuns la soluțiunea unor chestiuni ce păreau îngropate în mister.

DR. EDMOND LOCARD
Directorul laboratorului de
poliție tehnică din Lyon.

Problema servitorilor în America

Mereu m'a interesat problema servitorilor. Din cea mai fragedă copilărie ea a fost pentru mine o latură dureroasă și întunecată a problemei sociale. E drept că în ultimii douăzeci de ani, problema aceasta a suferit câteva ameliorări. Piața muncii capitaliste, în creștere continuă, a absorbit o bună parte a ofertei muncitorime necalificate. Prin această despovărare a pieței sale de muncă, starea personalului de serviciu s'a ușurat simțitor. Cu toate acestea, problema servitorilor în Europa centrală, nu e nici azi eliberată de unele neplăcute chestiuni de ordin economic și moral. Lipsa de libertate personală a oamenilor de serviciu e aici adesea caracteristica relațiilor dintre patron și muncitor.

Pilda pe care ne-o dă America în această privință e tocmai contrarul. Ea ne arată, cum dezvoltarea economică nestăvilă și încoronată de succes — urmare naturală a liberei munci salariate, — pune capăt serviciului de rob al personalului de serviciu. În Statele-Unite, instituția servitorilor de casă, aparține, așa zicând, trecutului. Ceeace mai rămâne din ea, poartă pecetea unui articol de lux. *Servitorii, așa cum sunt azi, înseamnă o funcționărimă de casă, foarte bine plătită și foarte respectată.*

Atmosfera neplăcută a birourilor de plasare a servitorilor, nu mai există de mult. Puținele birouri, de acest fel, cari mai dăinuiesc încă, sunt niște saloane elegante, unde, femeilor care vin să se prezinte, li se oferă, din belșug, cafele cu sandvișuri.

„Cucoana“ și „fata“ care caută un serviciu, iau loc alături într'un fel de firide drăguț mobilate, unde se discută în mod amănunțit condițiunile contractului de angajament. După exterior sau după toaleta, pe care o poartă, e greu să deosebești pe „doamnă“ de „fata de serviciu“. Aceiaș rang ca și al fetelor de serviciu il au și nursele, pentru cari bogătașii americani se iau la întrecere ca să le dobândească serviciile. Cel mai modest salariu al unei ajutoare la menaj, — acela al unei servitoare începătoare, — e de 40—50 dolari pe lună. Bineînțeles că în salariu se mai adaugă mâncare bună și o cameră fără defect. Se specifică amănunțit timpul serviciului.

În ultimii 10 ani, se poate spune, că în general sala-

riile servitoarelor s'au urcat cu 250 la sută. Marea conjunctură începu din timpul războiului, categoria servitoarelor putându-și menține și după război cifra tot atât de ridicată a salariilor. O cauză a acestei stări e și faptul că după război au început să imigreze din ce în ce mai puțini servitori de peste ocean. Aceasta, pe deoparte fiindcă starea proastă a valurilor nu le permite a plăti cheltuielile de călătorie, iar pedealtă parte, din cauza că lucrul servitoarei se preschimbă din ce în ce mai mult într'o muncă ce trebuie învățată. O bucătărează trebuie azi, să cunoască elementele chimiei, și să fie deasemeni obicinuită cu socotirea caloriilor. (Nu e rar, ca o asemenea bucătărează să ajungă până la un salariu lunar de 125 de dolari). La rândul ei, fata din casă, trebuie să cunoască principiile igienei. În America se pune atâta preț pe aceste cunoștințe, încât servitoarea neînvățată, așa numita „green girl“ (traducerea ar fi: fata necoaptă), învață în școlile instituite de către birourile de plasare elementele de seamă ale curățitului prin casă. Dispariția aproape totală a ofertei de serviciu a servitorilor de moda veche, prilejuește adesea adevărate tragedii familiare. Conducătorul unui birou de plasare al servitorilor a povestit unui reporter al unui mare ziar următorul caz tragi-comic, destul de caracteristic: Un mic funcționar, cu un salariu săptămânal de 28 de dolari, rămăsese văduv. Dânsul avea patru copii.

Pentru a-și putea continua lucrul său, începu să caute disperat o ajutoare la menaj. La toate cererile sale nu primi însă decât un singur răspuns, anume că nu va putea găsi o servitoare sub 40 de dolari și că o ajutoare la menaj, plătită cu această sumă, nu face multe parale. În cele din urmă reuși să angajeze o europeană care nu cunoștea încă salariile obicinuite, cu 10 dolari lunar. Se văzu însă curând constrâns să-i urce leafa la 20 dolari și apoi la 30 de dolari.

Pentru a face însă față pretențiilor mereu crescânde ale servitoarei, bietul om se văzu nevoit a lua asupra sa spălatul rufelor și al vaselor, iar când nici aceasta nu fu îndeajuns, o luă de nevastă, pentru ca prin căsătorie să o lege de sine și de copii săi.

Un timp această metodă păru a da roadele dorite. În cele din urmă însă „ajutoarea la menaj“ fugi.

OSKAR LASZI.

Criminalii în luptă cu știința

Prezența sângelui omenesc se poate descoperi în pete vechi de câteva secole.

Afacerea Landru a redat actualitate chestiunii de a se ști dacă petele mai mult sau mai puțin suspecte, observate pe vestmintele sau pe obiectele cari aparțin victimei sau presupusului asasin, sunt de sânge și dacă acest sânge provine dela un om sau dela un animal.

Prezența sângelui omenesc se constată mai întâi prin mijlocul reacțiunilor chimice. S'au văzut pete produse de purici, ploșnițe sau de muște sdrobite, cari semănau cu petele de sânge.

Medicul, pentru a răspunde la întrebarea judecătorului, dispune de mijloace pe cari i le pune la îndemână chimia, fizica, istologia microscopică și biologia. Se știe într'adevăr că sângele se compune dintr'un lichid transparent și gălbui, în care plutesc elemente vizibile la microscop, între cari cele principale sunt hematiile sau globulele roșii. Aceste globule nu sunt sferice, cum s'ar crede după numele lor, ci turtite. Diametrul lor măsoară numai câteva miimi dintr'un milimetru. Aceste hematii sunt compuse în nouă din zece părți dintr'o substanță albuminoidă specială, bogată în fier, hemoglobină, care posedă reacțiuni fizice și chimice caracteristice pe cari este întemeiată cautarea sângelui în petele suspecte, fie chiar invizibile la ochiul liber.

După ce s'a examinat și fotografiat pata suspectă s'a notat forma, dimensiunile și locul ei, s'a recunoscut dacă ea este înconjurată sau nu de stropituri și dacă pare a rezulta dintr'o țâșnire sau dintr'un simplu contact; după ce s'a constatat dacă ea reproduce întipărirea degetelor sau a armei dătătoare de moarte, expertul se sforțează de a desface o parte din obiectul pătat, pentru nevoile analizei. Părțile astfel desfăcute sunt puse să se moaie în apă și soluțiunea este pusă în contact cu un reactiv compus dintr'un amestec de tinctură de gaiac și de esență de terebentină.

Dacă e sânge se obține o colorație albastră caracteristică: reacțiunea lui Van Deen.

Pentru că tinctura de gaiac poate să albăstrească sub influența altor corpuri ca mucusul nazal saliva, sările de fier, e bine să se verifice rezultatul obținut cu ajutorul altor reacțiuni. Nu vom menționa printre acestea din urmă, care sunt foarte numeroase, decât reacțiunea lui Meyer cu bază de fenolphtaleină, cu care în prezența sângelui se obține o colorație roșie vie.

Sângele sa mai dovedește și prin analiză spectrală. Acesta este un procedeu pe deantregul întemeiat pe fizică. Se știe că lumina soarelui, care trece printr'o prismă, este descompusă într'o serie de culori fundamentale: roșu, portocaliu, galben, verde, alabstru, indigo și violet, a căror reunire dă albul. Acestea sunt culorile pe cari le vedem în curcubeu sau în strălucirile irizante ale unui diamant: ele se numesc *spectru solar*. Acesta din urmă, primit pe o linie gradată și examinat cu o lupă într'un spectroscop, apare compus din zone colorate și din fâșii strălucitoare ale căror dimensiuni și pozițiuni reciproce sunt absolut fixe. Dacă totuși, în drumul razei luminoase studiate se interpusă o soluțiune care conține corpuri chimice definite, se constată modificățiuni mari în aspectul spectrului solar. Fâșii întunecate apar și anume culori pot fi chiar complet sterse. Aceste modificățiuni diferă cu fiecare corp interpus și sunt constante pentru acelaș corp.

Medicina legală a studiat modificățiunile pe cari interpuserea unei soluțiuni de hemoglobină le produce. Hemoglobina, de pildă, dă două bande obscure în dreptul galbenului și al verdei, între fâșiile D și E ale spectrului.

Microscopul permite de a regăsi globulele sângelui în rugina armelor, ceea ce nu se poate face pe calea reacțiunilor.

Ne folosim în acest scop de un artificiu de luminat optic. Nachet a construit, după indicațiunile lui Florance, un microscop special al cărui obiectiv este prevăzut cu o prismă și proiectează lumina sub un unghi potrivit pe corpul opac de examinat.

Dar se pune o întrebare de o importanță capitală: „Sângele examinat provine dela un om sau dela un animal?” Dacă proprietățile spectroscopice ale sângelui și ale cristalelor de hemină sunt aceleași la om și la animale forma și dimensiunile globulelor roșii variază din contră, după cum e vorba sau nu de mamifere. Acestea au hematiile circulare și lipsite de nucleu. Globulele pasărilor, reptilelor și peștilor din contră, sunt ovale, în general biconvexe, prevăzute cu nucleu; dimensiunile lor sunt cu mult mai mari decât acelea ale globulelor dela mamifere. De aceea este în general ușor, numai ca pata să nu fie prea veche — să distingi la microscop dacă e vorba de exemplu de sânge de găină sau de mamifer. În schimb este aproape imposibil prin acest mijloc de a deosebi sângele omenesc de acela al mamiferelor, câini, pisici, berbeci, etc.

Singura diferență între globulele acestor spețe diferite stă în diametrul lor respectiv: hematiile măsoară, de ex. cinci miimi de milimetru la bou și capră, șase la soarece, șapte și cinci la om, opt la câine, etc. Firește că nu se poate aprecia ușor asemenea deosebiri de altfel variabile după indivizi: mai e greutatea că, în general, ai de aface cu globule deformate. De aceea până în ultimii ani era aproape cu neputință să se spună cu siguranță dacă sângele a cărui prezență se constata provenia dela un om, dela un câine sau dela un iepure.

Microscopul poate câteodată să precizeze organul de unde hemoragia s'a produs. D-l Dervieux a avut curiozitatea de a căuta reacțiunile sângelui asupra unei mumii îmbălsămită în Egipt de mai mult de 4000 ani. În timp ce procedeele chimice și spectroscopice nu dădeau mai nimic, limpezi, dovedind astfel superioritatea metodelor moderne de cercetare. În fine, o comunicare cu totul recentă a aceluiaș autor la Academia de Științe din Paris ne face să prevedem că va fi în curând cu putință de a preciza, cu ajutorul reacțiunilor analoage, dacă e vorba de sânge de bărbat sau de femeie și chiar în unele cazuri de a determina individul de la care provine sângele răspândit. Dacă acest fapt va putea fi stabilit cu siguranță, e ușor de văzut, ce folos va trage judecătorul de instrucție.

Prezența sângelui uman odată demonstrată, nu s'a sfârșit cu seria de chestiuni puse de judecător. Se întâmplă adesea ce acuzatul să invoace în apărarea sa o hemoragie naturală. Se poate verifica aceste spuse și determina din ce organ a curs sânge.

În afară de leziunile organice pe cari le poate prezenta prevenitul și cari sunt în stare de a întări sau de a slăbi mărturiile sale, se întâmplă câte odată ca microscopul să poată afirma originea naturală a unei scurgeri de sânge: aceasta când el descoperă prezența elementelor anatomice desfăcute în acelaș timp cu sângele din organul unde s'a produs hemoragia: celule ale mucoasei nazale, ale stomacului, etc. În afără de această eventualitate, destul de rară de altfel expertul trebuie să renunțe de a răspunde la această chestiune și se va mulțumi să afirme prezența sângelui uman în petele supuse examenului său, fără a determina în ce împrejurări a curs acest sânge.

DR. G. de BOUTTENCOURT.

BETIA AUTOMOBILISMULUI

E cu neputință să nu te alarmezi de accidentele de automobile, — scrie „Figaro“, de unde reproducem observațiunile de mai jos. Automobilul a fost și rămâne o admirabilă descoperire, tot așa de binefăcătoare pentru om ca și animalul. Iuțeală, confort, lărgime, umanitate și poate chiar economie și scădere a riscurilor, nimic nu ar trebui să-i lipsească. Animale și oameni ar fi putut să n'aibă decât să se felicite de el. Atâta numai, că și aci, ca'n toate, existau primejdii de evitat și în special aceea a unei iuțeli dezordonate și fatal omorătoare. Am căzut în asta, și interesează siguranța publică să eșim din ea. Străzile noastre, vechi sau noi, ca și șoselele naționale, județene și vicinale, nu sunt făcute decât ca să s'alerte pe ele cu iuțea acceleratului Paris-Nisa, ori chiar a unui expres!

Trebue să recunoaștem talentul ori unde-l găsim, și acel al șoferilor a ajuns de sigur la un grad pe care nu părea verosimil, c'o să-l atingă. Se întâlnesc, se încrucișează, se evită, întorc, se răzucesc, opresc brusc, pleacă din nou cu o ușurință și o repeziciune miraculoasă.

Vedeți într-o stradă trecând și repezindu-se o întreagă mulțime de automobile, așa de grăbită și mișunând atât de mult, în cât n'ar cădea un ac fără să se prindă în capota unei mașini sau în pălăria unui călător ori a unei călătoare. Parcă nimic n'ar mai putea să treacă, și cu toate acestea, o mașină lungă și joasă, pătrunzătoare și fulgerătoare, un adevărat șarpe învârtitor, se repede de-odată ca un trăznet prin toată această deslănțuire de taximetre, camioane, limuzine, se strecoară ca o ghiulea și, în câteva secunde, le întrece cu peste un kilometru, deși aleargă și străbat și ele nebunește cu peste zece leghe pe oră.

Veți crede, așa la întâmplare, că acest înspăimântător vehicul a strivit și prăbușit totul în calea lui? Liniștiți-vă. Prin ocoluri și răsuciri de o sinuozitate electrică, el a alunecat repede și miraculos ca o minunată reptilă printre taximetre, care, trăsuri și birji, vehicule sau călători de toate iuțelile, atingând toate, ocolind toate, dar neagățându-se de nimic și de nimeni. Admirați, dar totuși păziți-vă nițel!

Puteți de asemenea să salutați măestria cum automobilele înghit sireturile drumurilor muntoase, în regiunile străbătute de turiști. Torente, stânci, prăpăstii, poduri suspendate, curbe vertiginose, șoferul aleargă, sboară, sfidează totul sau străbate totul, tot așa cum un virtuos al pianului sau al orgii străbate un extraordinar alegro. Ah! trebue să-l vezi ocolind sau înfrânând cu imperceptibilă-i mișcare a mâinii sau cu ușoru-i căleat pe pedală, evitând o turmă sau altă mașină, încrucișându-ls ca fulgerul, lăsând mai încet la curbe, dar numai puțin, îndrăsneț și savant, tocmai atât ca să nu se dea peste cap în abis, dar fără să se priveze de plăcerea de a trânti la sigur unul peste altul pe cei treizeci sau patruzeci de excursioniști din brec, și de a auzi pe femei dând mici strigăte nervoase când se pomenesc asvârlite pe genunchii sau umerii vecinilor din tră-

sură. Toate astea, cu 100 km. pe oră sau aproape. E minunat! Atât numai că ajunge un deget mai puțin sau mai mult, ca să se termine câteodată cu cadavre.

Nenorocirea, care amenință să degeneze în plagă, este că mulți automobiliști, îmbătați de virtuozitatea lor, par a nu mai socoti automobilismul de cât o școală de tur-de-forță și a nu mai gusta din el de cât o exaltare a iuțelii. Să urce sau să coboare amețitor un bulevard sau o stradă plină de obstacole, ca și cum n'ar fi nici o birje măcar sau nici un câine de strivit! Să sperie o gospodină sau nu bătrân trecând ca un ciclon la un centimetru de ei fără să le facă rău, dar dându-le senzația că i-a electrizat! Să dea gata drumuri după drumuri, localități după localități, peisagii după peisagii, să înghită leghe peste leghe! Să meargă de la Paris la Orléans ca de la biserica Madeleine la Bastille, și să coboare Alpii cum ar coborî din piața Pigalle la Notre-Dame-de-Lorette! Să-și facă un exercițiu dintr'un vârtej și un sport dintr'o nesimțire; iată aberația, adevărata nebunie la care am sfârșit prin a ajunge.

Accidentele, și chiar catastrofele, ale căror istorisiri nu mai încetăm să le citim în zoare, nu provin oare toate, sau mai toate, din aceste iuțeli dezordonate în care s'aruncă prea mult șoferii stăpâniți de o nevoe bolnăvicioasă de a sfâșia distanțele?

Autocare cari se prăbușesc în adâncuri și se îngroapă cu turiști cu tot, mașini cari s'aruncă unele asupra altora și rautic, ard sau își masacrează călătorii, altele cari se sfărâmă de copaci, taximetre ori camioane, cari strivesc cepii în trecere, toate sinistrele acestea, în nouă cazuri din zece, dacă nu în nouăzeci și nouă la sută, sunt rezultatele unor anumite deprinderi delirante. Dacă autocarul a alunecat în prăpastie, este pentru că mergea cu o iuțeală în care cea mai mică rătăcire nițel bruscă trebuia să atragă teribila rostogolire. Dacă mașini, taximetre și camioane se sdrobesc reciproc, se dau d'adura peste conducători și mușterii sau își fac rău numai trecând alături de tine, este pentru că repezeala cu care gonesc face imposibilă orice oprire sau ocolire neașteptată, și poate chiar să fie moartea acelora cari nu sunt nici înăuntru nici dedesubt.

Energumenii volanului vor face bine deci să se calmeze, și ar fi de asemenea să fie siliți la aceasta, chiar dacă n'ar fi decât ca să fie ei salvați și să ne fie păstrați ca virtuoși. Nu se mai aude vorbindu-se de cât de 100 km. pe oră. E prea mult, și cum se zice, cei cari merg cu iuțea aceasta, merg prea departe. Și să facă bunătate să se resemneze a nu mai merge mereu din ce în ce mai departe!

Timpul actual, în afară de asta, va fi acela al tuturor alcoolismelor. Alcoolism oratoric, alcoolism literar, alcoolism politic, alcoolism al speculei, alcoolism al reclamei, alcoolism al dansului! Cum să n'avem și pe al circulației? A sosit vremea s'a lăsăm mai încet, căci s'ar putea să meargă prea departe. Numai există copiii de sdrobot, nici vre-o societate de turiști de trimis, să-și sfârșească excursiunile în fundul unei prăpăstii!

Pentru regăsirea copiilor furati

Ziarele au publicat de curând o statistică asupra numărului copiilor pierduți sau furati, din Franța: mijlocia anuală este de peste două mii de suflete. In Statele-Unite numărul este cu mult mai mare: in decursul anului 1921, după un raport al poliției, 12668 copii, in vârstă de cel puțin doi ani, au fost furati, părăsiți sau rătați.

Cazurile acestea sunt uneori de un tragism sfâșietor; câte odată poliștii se văd nevoiți să invoce timpurile in-

Fișa unui copilăș născut la Maternitatea din Chicago; în afară de amprentele tălpilor micuțului, fișa poartă numele lui, data nașterii, indicația sexului și greutatea.

teleptului Solomon, in fața unui copil reclamat de două mame in acelaș timp...

Magistrații din Chicago au inovat un sistem științific pentru soluționarea acestor cazuri, cari le dau mult de lucru une-ori. Sistemul acesta le-a fost sugerat de un caz petrecut nu de mult:

O tânără femeie, soția unui soldat, internată la Maternitatea din Chicago, dădu naștere unui copilăș, pe care cu două zile mai târziu, refuză să-l recunoască drept al ei.

Directorul așezământului încerca să-i demonstreze că noul născut este într'adevăr al ei, și că nu putea exista nici o îndoială in această privință.

După ce isprăvi toate argumentele cari ar fi putut-o convinge. Directorul fu sfătuit să consulte registrele spitalei, ținute la zi.

In urma examinării acestor registre el constată că in decurs de 24 ore, se născuseră trei copii in stabiliment, și anume: un alb, un galben și un negru. Tânăra femeie trebuia să recunoască evidența: nici Chinezul cel micuț, nici negrișorul nou-născut, nu puteau fi confundați cu mititelul alb-roz. Și convinsă pe deplin, mama primi să-și alăpteze pruncul.

Ca urmare a acestei întâmplări nu tocmăi plăcută, directorul Maternității din Chicago, concepu priectul de a întocmi un bilet de identitate a copilului chiar in momen-

tul nașterii acestuia, alăogând indicațiunilor de stare civilă amprentele digitale ale noului născut.

Un expert, pus in cunoștință cu acest sistem nou, constată că liniile digitale sunt atât de slabe și atât de puțin aparente, pe mâinile unui nou născut, încât este cu nepuțință să le reproducă.

In afară de asta, ele tind să se modifice in timpul primelor luni, ca și trăsăturile feței. Ele nu pot deci să servească pentru a se fixa științificește identitatea unui copil nou născut.

Cu totul altceva se petrece cu liniile depe talpa piciorului, cari sunt foarte pronunțate din momentul nașterii și a căror rețea este permanentă și definitivă.

Cum se pedepsește în China

Există o colecție destul de voluminoasă, despre supliciile din China. Grozăvia lor întrece orice închipuire.

Iată de pildă, un șef de bandă care compare in fața tribunalului din Mukden, compus din magistrați chinezi sau manciurieni, cari l-au judecat după toate regulile justiției.

Acest criminal a asasinat cu propria-i mână optsprezece comercianți și colportori indigeni, in timp de șase ani. In acelaș spațiu de timp, banda de sub ordinele sale masacrăse peste patruzeci persoane, printre cari trei femei.

Fu condamnat la trei zile de răstignire, înainte de a fi decapitat. Sentința prevedea că va fi răstignit „cu lanțuri la genunchi.”

Ordinul fu executat întocmai: Condamnatul, ingenuchiat, avea spatele legat de un stâlp. O cangă masivă,

Mai înainte de a fi decapitat, banditul e crucificat astfel că, toată greutatea corpului să cadă pe genunchii așezați pe lanțuri. Durerea este îngrozitoare și condamnatul așteaptă nerăbdător decapitularea ca pe o eliberare.

ii incheșta picioarele. Genunchii goi erau așezați pe niște lanțuri de mărime mijlocie.

Astfel, toată greutatea corpului apăsa asupra genunchilor, și lanțurile striveau din ce in ce mai mult rotulele. La cea mai mică mișcare, condamnatul suferea îngrozitor.

Unui alt bandit, care nu făptuise omoruri, tribunalul i-a dat ca pedeapsă răstignirea simplă, adică fără lanțuri.

In ordinea cruzimilor la cari sunt supuși răifăcătorii in China, aceasta este o pedeapsă mai ușoară.

FEMEIA ÎN SERVICIUL POLIȚIEI

Acum vre-a două decenii s'a pus pentru întâia oară chestia dacă este indicat de a întrebuița femeii în serviciul poliției, în special al poliției de moravuri. Multe țări au recunoscut utilitatea serviciilor feminine în poliția și n'au ezitat să recurgă la ele. În cele mai multe cazuri, femeile sunt întrebuițate în serviciul intern al poliției. Prostituatele, femeile turmentate de băutura, arestantele și, în primul rând copiii cari vin în contact cu poliția, sunt încredințate îngrijirii lor. Acest serviciu nu este deloc ușor; el cere inițiativă, prezență de spirit, o pricepere adâncă a omenscului, compătimitate chiar și cu cei mai decăzuți și o încredere dragoste pentru copii.

Sunt însă și țări unde agentele polițienești lucrează și în serviciul extern. Așa de pldă, femeia în uniforma polițienească este o figură obicinuită în parcurile și grădinile publice din Londra. Miss Dawson a fost primul sergent de oraș feminin angajat în Anglia în 1914. Rezultatul a fost atât de satisfăcător, încât șeful poliției londoneze s'a hotărât, în timpul războiului, când destrăbălarea crescândă a moravurilor a mers mână în mână cu neobservarea prescripțiilor polițienești și cu molestarea tot mai frecventă a femeilor și copiilor, să recurgă în măsură tot mai mare la colaborarea femeilor în poliție. În anul 1918, poliția din Londra număra 111 de agente. După războiu, când măsurile generale de economie luate de guvernul englez implicau și reducerea numărului funcționarilor, au fost concediate și numeroase agente polițienești. Acestei reduceri a organelor polițienești feminine, femeile engleze îi atribue înmulțirea îngrijorătoare a întâmplărilor scandaloase în locurile publice din Londra, cari au provocat de curând un adevărat strigăt de alarmă din partea episcopului de Londra.

Chestia poliției feminine întâmpină cel mai mare interes din partea organizațiilor feministe din Anglia, cari i-au dedicat la Londra o conferință specială. Conferința a hotărât să ceară guvernului înmulțirea sergenților de oraș feminini, lărgirea funcțiilor lor și numirea unor ofițeri de poliție feminini cari să fie însărcinați cu selecționarea femeilor mai indicate pentru aceste funcțiuni, cu instrucția lor și cu controlarea serviciilor lor.

Cu ocazia ultimei întruniri a Ligei Națiunilor, această chestiune a dat deasemenea loc la o discuție interesantă în sânul comisiunii a 5-a. Într'un discurs impresionant, delegata engleză, Miss Lyttleton a arătat importanța întrebuițării agentelor de poliție. „Experiența a dovedit, a spus ea, că numai prezența unei femei într'un loc public ajunge de cele mai multe ori pentru a opri excesele de orice fel. E greu de explicat pentru ce este așa, dar pare că și ființele cele mai decăzute de ambele sexe au păstrat în fundul sufletelor lor un fel de respect pentru femeia ca atare, cecăce trebuie atribuit influenței mamelor. Și acest sentiment inconștient de respect îi ține în frâu.“ În urma propunerii oratoarei, comisiunea Ligei Națiunilor a hotărât să recomande tuturor statelor numirea de sergenți de oraș feminini.

Sub impresia discuției din sânul Ligei Națiunilor, femeile din Geneva au invitat pe Mrs. Mary Allen, comandanta trupelor auxiliare feminine de poliție din Anglia ca să ție o conferință asupra activității agentelor polițienești engleze. Mrs. Allen a expus cum ele își dau repede seama de situațiile echivoce și cum intervin cu tact și energie pentru a apăra pe cei primejduiți, cum îngrijesc de copii răătăciți și-i redau mamelor lor, cum ajută pe bătrâni la traversarea străzilor frecventate, cum opresc pe bețivi și cum dau trecătorilor toate informațiunile dorite. Portul uniformei are o mare importanță, după Mrs. Allen. Este necesar ca să se recunoască imediat că aceia care intervine este o persoană oficială în exercițiul funcției. Aspectul uniformei ajunge uneori pentru a împiedica intențiile rele și a pune răufăcătorii pe fugă. Mrs. Allen poartă o haină lungă ofiterească care-i acoperă pantalonii, o caschetă și cisme înalte; subalternele sale poartă bluze de uniformă și jupe. Cu o deosebită satisfacție, d-na Allan a relevat că copiii și fetele tinere se mărturisesc fără rezervă agentelor polițienești, pe când colegii lor masculini se plâng de cele mai multe ori de îndărătnicia tineretului feminin.

În Germania, în Olanda, în Norvegia și în Elveția s'au făcut încercări cu femeii în serviciul poliției, întotdeauna cu cel mai vădit succes.

FILMUL ANTROPOMETRIC

În alte țări se face totul pentru a înlesni munca grea și oșobitoare a polițistului. La noi nu se face aproape nimic.

În alte părți fiecare corp de poliție dispune de largi fonduri de urmărire, de numeroase mijloace de locomoțiune rapidă, de un bogat material de laborator polițienesc. Astfel la poliția din New-York, pe lângă numeroasele mijloace de identificare de până acum, de aproape doi ani se întrebuițează cu mult succes filmul antropometric.

Ce este filmul antropometric? Orice răufăcător arestat trece în fața obiectivului, unde trebuie să rădă, să vorbească, să gesticuleze, să meargă, să alerge, să sară, în rezumat să dea toate indicațiunile asupra particularităților sale, după cari să poată fi recunoscut.

Filmul luat dintr'o ședință de această natură, se rulează împreună cu toată „biblioteca de filme“ a poliției decâteori se anunță o nouă spargere, un nou furt, în fața tuturor agenților de poliție. De asemenea copii după aceste filme se rulează și la polițiile din provincie, iar agenții puși în curent cu particularitățile răufăcătorilor de meserie îi pot recunoaște oricând. Arestați și interogați, ei trebuie să recunoască crima sau să facă dovada că sunt străini de ea. Cu acest chip recidivările au devenit aproape imposibile, iar evădările s'au stârpit cu desăvârșire în America.

Ne întoarcem la noi. Desigur că nu putem pretinde să ne egalăm în mijloace cu americanii, deși imposibil nu ni-ar fi. Dar la noi agenții de poliție plătiți prost, n'au nici măcar diurna de deplasare pentru urmărire și trebuie să cheltuiască din banii de salar. Urmăririle nu se pot face decât dacă pagubașul e dispus să mai cheltuiască câteva mii de lei pentru a plăti speșele de transport ale agenții-

lor de poliție. Astfel e destul ca un hoț care a spart undeva în Cluj să fugă până la Apahida pentruca să scape de sub supraveghierea poliției care n'are cu ce îl urmări.

Să mai vorbim de film antropometric când nici fișe n'avem metodic întocmite? Credem că ar fi să strigăm în pustie... Și cu această mentalitate, cum ne-am mai putea mira că hoții pradă în voie, se înmulțesc și prosperează sub privirile neputincioase ale polițiilor noastre?

TOT MAI SUNT NEGUSTORI DE OAMENI

Speta „negustorilor de oameni“ aproape a dispărut, dar în marile porturi internaționale, Hamburg, Rotterdam, Singapur, Honkong, San-Francisco, Portland, sunt încă numeroși negustori de oameni ce fac afaceri minunate.

Un negustor de oameni e un individ care pur și simplu „vinde“ oameni. El își ia însărcinarea să procure echipagii căpitanilor de corăbii cari au nevoie. El supraveghează vasele ce sosesc în marile porturi cosmopolite și pândeste mai ales pe acele cari se întorc din călătorii lungi, și a căror marinari sunt foarte dornici de plăceri. După ce acești marinari, cari nu cunosc pe nimeni pe uscat, își iau leafa, negustorul îi întâmpină și le propune să-i hrănească, să-i găzduiască, să-i distreze. În urma unei călătorii lungi și a unei munci grele, nenorociții naivi primesc târgul, deși se așteaptă că vor fi exploatați. Rechinul își duce atunci victimele la cărciuma lui, unde pe lângă un pat, le dă să mănânce și să bea, și le înlesnește orgiile până ce-și termină banii. Atunci negustorul îi amenință că-i aruncă pe stradă, dacă nu vor să se îmbarce unde le propune el. Și întotdeauna le propune să-i îmbarce pe vase a căror căpitani sunt foarte cunoscuți ca brutali, zgârciți, pe corăbii foarte uzate și periculoase, sau unde e știut că se mănâncă mizerabil. Toți marinarii fug de aceste vase și de acești căpitani; în lipsă de echipaj, căpitanii recurg la negustorul de oameni, care alege câțiva marinari ce și-au isprăvit banii și pe care îi ține acum pe datorie, și-i silește să se angajeze amenințându-i cu izgonirea sau cu poliția.

Dacă însă reputația navei sau a căpitanului e prea detestabilă, și nenorociții marinari refuză să se îmbarce pentru mai multe luni de suferință pe un infern plutitor, atunci negustorul de oameni recurge la ultimul mijloc. Oamenii cari ar trebui îmbarcați, sunt îmbătați, și când nu-și mai dau seama ce fac, li se dă să iscălească o foaie de îmbarcare „pentru un vapor bun.“ În realitate, nefericirii semnează pentru cine știe ce dărămătură plutoare, iar după aceea sunt luați pe sus și aduși noaptea pe bord, de frica poliției, și aruncați în postul echipagiului ca niște pachete. Când își recapătă cunoștința e prea târziu, corabia, e în larg, și nu le rămâne decât să se supună, altfel sunt aspru pedepsiți. Acest mod de recrutare este foarte cunoscut în porturile din apusul Americii, mai ales în San-Francisco, Portland, Seattle, Tacoma.

Și „negustorii“ de oameni mai au și alte ticăloșii la activul lor. Unii dintre ei provoacă dezertarea marinarilor, realizând prin aceasta trei beneficii. Întâi, își procură noi pensionari pe cari să-i pungășiască. Al doilea, căpitanul corăbiei de pe care marinarii au fugit, e nevoit să apeleze tot la un negustor de oameni pentru a găsi alți mateloti. Al treilea, dezertorii, a căror conștiință nu e liniștită, vor primi cu grabă să se îmbarce pe vasele indicate de exploatații lor.

Iată un meșteșug ce îmbogățește pe cine-l practică. Se citează numeroși vânzători de oameni deveniți milionari.

Din fericire speta lor tinde să dispară. Marinarii se cumintesc, iar legile devin din ce în ce mai severe. Așa, încât se poate prevedea că în scurt timp nu vor mai fi vânzători de oameni.

POLIȚIA CABARETURILOR

Pentru mulți s'ar părea ciudat că trebuie să fie și o poliție a cabareturilor. „La cabaret totul este permis“, vor zice aceștia. Dar desigur ei greșesc și o poliție a cabareturilor este absolut necesară într'un stat civilizată. Această poliție este necesară dintr'un dobitiv, social și moral.

Cabareturile atrag alături de oameni de treabă răzlețiți de casă pe o zi, două, o lume specială, în care se amestecă la un loc viitori clienți bine cunoscuți agenților de poliție. Cabaretul devine prin aceasta un centru de urmărire destul de prețios. Vechiul client e acolo în bună dispoziție, adeseori după o nouă „lovitură“; viitorul client al polițiilor poate fi urmărit în toată perioada sa de formație, în plenitudinea decăderii sale.

Dar nu despre acest rol de poliție e locul să vorbim aici, ci de un altul cu mult mai important. La cabaret sau aiurea poliția poate îndeplini atribuțiile pe care i-le prescrie codul penal și legea sa de organizare; prin urmare nu poate face altceva decât să urmărească autorii de „fapte săvârșite“ împotriva legii. Un altul însă ar fi rolul poliției acolo. Acum când se prepară o nouă lege administrativă și când se lucrează la proiectul de reformă a codului penal, e bine să atragem atenția asupra importanței morale a poliției preventive.

Această poliție ar avea un rol dublu. În primul rând ar supraveghia viața unor anumiți indivizi cari trăiesc și cheltuiesc enorm, fără să muncească. După o serie de informații metodice și consecutive, din cari n'ar lipsi dosarul notelor de plată și alte indicii necontestabile, indivizii surprinși că duc o viață nepotrivită cu situația lor materială ar fi chemați în fața justiției să se justifice. Câte dezastre nu s'ar putea evita cu acest chip, și câte fraude n'ar fi din timp oprite? Dar mai cu seamă câte ordine morală n'ar pune în viața atâtor elemente ale societății cari s'au abătut de la ea?

Pe lângă aceasta un alt rol al poliției ar fi să facă acolo poliția de moravuri. Supravegherea activității „artistelor“ după spectacol este exclusiv de competența poliției de moravuri. Este profund greșită concepția să la Cabaret se poate admite orice. Trebuie să existe și acolo o anume morală. Spectacolele trebuie întocmite după o anumită normă, în care selecționarea așa zișilor artiști, și mai ales așa ziselor artiște are o deosebită importanță. Cabaretul nu pote fi o instituție de desfrâu consacrată de legi și autorități și, pentru aceasta, mai multă rigoare ar duce la ceva mai multă pudoare și morală.

Este însă sigur că în starea în care se află acum corpul nostru de polițiști, nu poate fi vorba de o atare poliție. Pentru aceasta ar fi nevoie de polițiști culți, bine pregătiți și conștiințioși, iar printr'o bună salarizare, puși la adăpost de orice tentație.

UN CONGRES AL CERȘETORILOR

Deunăzi a avut loc la Varșovia un congres al cerșetorilor profesioniști. Cerșetorii aceștia vor să fondeze o corporație specială cu statute legalizate.

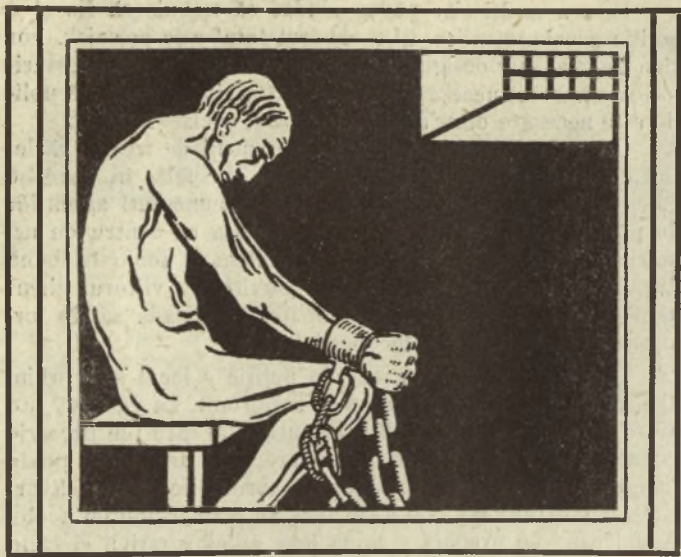
Cerșetorii din Varșovia se opun în primul rând „vizitelor de afaceri“ a colegilor lor din alte orașe. Fiecare să-și exercite activitatea în regiunea lui și să nu facă concurență altora.

Între alte rezoluții s'a votat și aceea ca să nu se accepte pomană mai josă de douăzeci de mărci poloneze.

— Jos cu rușinea fățarnică!

Dar ce ar fi dacă și domni „spărgători“ s'ar „organiza“ și s'ar obliga — sub aspră pedeapsă — să nu mai prade lucruri în valoare mai mică de, să zicem, un milion?

Întemnițatul din Monaco

Acum câți-va ani, un caz foarte grav și totdeodată foarte nou, se produse în principat. Un asasinat avu loc. Un om, un locuitor din Monaco, nu unul din acei străini răătăcitori pe cari-i întâlnești cu grămada prin locurile acestea, ci un băstinaș, într'un moment de furie, își omorâ nevasta.

O ucise fără nici un motiv, fără nici o cauză aparentă. Emoția fu mare în tot principatul. Curtea supremă se întruni pentru a judeca acest caz excepțional (niciodată n'avu sesc loc un asasinat), și nenorocitul fu condamnat la moarte în unanimitate. Suveranul, indignat confirmă sentința. Nu mai rămânea decât să-l execute pe criminal. Atunci se ivi o dificultate. Țara nu posedă nici ghilotină, nici călău. Ce era de făcut? După sfatul ministrului afacerilor străine, prințul intră în legături cu guvernul francez pentru a obține să i se împrumute un tăetor de capete. Desbateri lungi avură loc la Paris. În sfârșit, se aprobă, trimetându-se și nota cheltuelilor pentru transportul ghilotinei și a executorului. Totul se urca la vre-o șeaisprezece mii de franci. Lucru cert, asasinul nu valora atâtia bani. Șeaisprezece mii de franci pentru capul unui mizerabil! Ah! asta-nu!

Se dresă atunci aceeași cerere guvernului italian. Guvernul italian trimese o notă ce se urca la douăsprezece mii de franci. Douăsprezece mii de franci! Va trebui să se pună un impozit nou, un impozit de doi franci de cap de locuitor. Aceasta ar putea aduce turburări în țară.

Se gândiră să decapiteze pe mizerabil cu ajutorul unui simplu soldat. Dar generalul, întrebă, răspunse că oamenii săi n'aveau o practică suficientă în mâniarea armelor tăioase, pentru a se achita de o sarcină care cere o mare experiență în mâniarea sabiei.

Prințul convoacă din nou Curtea Supremă și îi supuse acest caz supărător. S'a deliberat mult timp, fără a se găsit un mijloc practic. În sfârșit, primul ministru propuse să se schimbe pedeapsa cu moarte în cea de închisoare pe viață. Propunerea aceasta fu acceptată. Dar nu era închisoare! A trebuit să se instaleze una, și un păzitor fu numit, căruia i se dădu în seamă prizonierul.

Timp de șease luni totul merse bine. Intemnițatul dormea toată ziua pe niște pae, în odăita sa, și gardianul făcea la fel pe un scaun dinainte ușii, privind cum trec oamenii. Dar prințul este econom și el ține socoteală de cele mai mici cheltueli făcute în Statul său (lista nu e tocmai lungă). I se trimese deci nota cheltuelilor cu privire la creierea acestei noi funcțiuni, la întreținerea închisorii, a întemnițatului și a păzitorului. Tratamentul acestuia din urmă încărcă greu bugetul.

Când se gândi prințul că aceasta ar putea să dureze toată viața (condamnatul era tânăr), el chemă pe ministrul său de justiție și-l invită să ia măsuri pentru a suprima această cheltuială. Ministrul consultă pe prezidentul de tribunal, și amândoi conveniră ca să se suprimă funcția de paznic. Criminalul lăsat să se păzească singur, cu siguranță că va evada, ceea ce va rezolva chestiunea spre satisfacția tuturor. Gardianul fu deci concediat, și un ajutor de la bucătăria palatului fu însărcinat să ducă dimineața și seara hrana pușcăriașului. Dar acesta nu făcu nici o încercare ca să evadeze.

Intr'o zi, cum se neglijase trimiterea hranei, întemnițatul fu văzut cum veni liniștit la bucătăria palatului cu farfuria; deatunci el luă obiceiul, pentru a scăpa pe bucătar de o sarcină, să vină la ora mesei, să mănânce la palat cu oamenii de serviciu, al căror amic deveni. După prânz, el se ducea să facă o plimbare până la Monte-Carlo. Intra câteodată la Casino să riște cinci franci pe masa verde. Când câștiga, se ospăta la un restaurant luxos, apoi se întorcea în închisoarea, a cărei ușe o încuia cu grije pe dinăuntru.

Situația devenia neplăcută, nu pentru condamnat, ci pentru judecători. Curtea se întruni din nou și decise ca să invite pe criminal să plece din Statul Monaco. Când i se făcu cunoscut această hotărâre, el răspunse fără nici un înconjur:

— „Mă faceți să râd, zău! Ce mă fac? Eu nu mai am mijloace de existență. Nu mai am familie. Ce vreți să fac? Eram condamnat la moarte. Dumnezeuavoastră nu m'ați executat. N'am zis nimic. Am fost apoi condamnat la închisoare pe viață și încredințat unui păzitor; mi-ați luat paznicul: iar n'am zis nimic. Astăzi, vreți să mă goniti din țară! Oh! e prea mult! Eu sunt prizonier, prizonierul d-vs., judecat și condamnat de d-voastră. Eu îmi împlinesc pedeapsa cu supunere. Rămân aici!

Curtea supremă rămase consternată. Prințul se supără grozav și ordonă să se ia aspre măsuri. Se începură iar delibărările. Atunci fu hotărât să se ofere vinovatului o pensiu de șease sute de franci pentru a se duce să trăiască în străinătate. El primi. Fostul pușcăriaș închiriă o mică locuință la cinci minute depărtare de statul Monaco, și trăi fericit acolo.

Se poate vedea și azi în arhivele judiciare ale principatului, hotărârea prin care se acordă pensiunea ucigașului, obligându-l ca să iasă din teritoriul statului Monaco.

GUY DE MAUPASSANT.

GREȘELILE FARMACIȘTILOR

Din nefericire nu sunt rare cazurile când farmacistul prea zorit, greșește rețeta. Un caz recent s'a petrecut la Shartsey (Anglia).

În farmacia orașelului au intrat în același timp un băiețel care ceru 1/4 de salpetru pentru punerea în saramură a unei cantități de carne de porc, și un argat de la o moșie învecinată, care ceru 1/4 Kgr. de arsenic pentru stărpirea ciorilor vătămătoare ogoarelor.

Farmacistul cunoștea pe servitor, de aceea n'a stat pe gânduri și a dat cantitatea de arsenic cerută, cre ar fi ajuns să omoare patru mii de oameni.

Din nefericire, farmacistul schimbă pachetele, egale și în greutate și ca format, și dădu băiatului arsenicul pentru saramura cărnei, iar servitorului îi dete salpetrul care ar fi trebuit abea amestecat cu cărbune și pucioasă ca să fie vătămător ciorilor.

După o jumătate de oră, farmacistul își idădu seama de eroarea fatală. Nenorocitul vedea de-acum jumătate din populația orașelului otrăvită și palid ca un mort se duse să anunțe poliției întâmplarea. Polițiștii începună să cutreere toate casele și locuințele țăranilor din împrejurime. Trecură câteva ore, cari părăură o vecinicie celor inițiați. În sfârșit găsiră băatul și aflară, spre mai marea lor bucurie, că pachetul se afla încă nedeschis la el în buzunar.

Un alt caz s'a petrecut la New-York.

Chambres, fostul director al ziarului „New-York Herald“, intră într'o farmacie și ceru bomboane de mentă și bicarbonat de sodă. Cum rosti cuvântul sodă, farmacistul sări de pe scaun și începu să alerge ca un disperat prin farmacie. Cu o jumătate de ceas mai înainte, venise o femeie după bicarbonat și farmacistul, care tocmai era ocupat cu inventarul și golise sertarul, împachetase arsenic și-l dăduse femeii. La cererea lui Chambers el își aminti de eroarea comisă. Zăpăceala lui era explicabilă prin zorul ce-l avea cu inventariatul mărfurilor și apoi, mai avusese o neînțelegere cu logodnica sa care-i înapoiase inelul...

Și în cazul de față se înștiință imediat poliția. Dar lucrul se desfășură cu proporțiile gigantice, proprii Americanelor... Polițiștii cutreerară toate casele din acel cartier. În New-York Herald, apărură anunțuri uriașe cu litere de câte 30 cm. și cu titlul roșu: „Viața vă e în primejdie.“ La teatre se comunică publicului primejdia care amenința pe cetățeni. Pe la miezul nopții, tot orașul era alarmat.

Însfârșit se găsi și pachetulul căutat în casa vecină cu farmacia, la femeia portarului, care era în serviciu de dimineață până seara târziu și de aceea nu auzise nimic de toată zarva asta. Pachetulul nu era încă deschis pentru că femeia mai găsisse undeva un rest de bicarbonat.

Bietul farmacist fu apucat de niște friguri nervoase cari îl trântiră la pat.

Și spaima se sfârși spre mulțumirea tuturor: Farmacistul se împacă cu logodnica sa, care, la auzul nenorocirii, venise să-l vadă și astfel el fu oarecum compensat pentru necazurile prin cari trecuse.

MORALITATE AMERICANĂ

Deși s'ar crede contrariul, totuși e de remarcat că țara tuturor libertăților, Statele-Unite ale Americii de Nord, oferă cetățeanului foarte puține libertăți personale. Există acolo nenumărate îngrădiri legale, cum ar fi, de pildă, re-pausul duminical absolut și interzicerea consumațiunii alcoolului.

Această măsură din urmă o fi ea bună, dacă ne referim la cei ce se cam întrec la băutura, — dar nu e mai puțin adevărat, că această îngrădire atinge în mod grav libertatea cetățeanului.

Respectul americanilor pentru femei, este o noțiune neînțeleasă în Europa, unde, în trecut fie zis, femeile însăși nu prea țin la demnitatea lor.

Deunăzi, o profesoară de dans din New-York, Miss Thelma Harvey, apărând pe scenă într'un costum cam decoltat, a stârnit o adevărată furtună de indignare.

Faptul n'a rămas fără urmări: o comisiune de moravuri s'a întrunit în culise spre a studia de aproape efectul acestui costum, din punct de vedere al moralității publice.

După o minuțioasă examinare Comisiunea a încheiat în proces-verbal în care se afirma că costumele este cât se poate de decent.

Numai în urma acestui certificat Miss Harvey a putut să-și continue producțiunea, fără a mai fi stânjenită.

TRIBUNALUL CIRCULAȚIEI

O instanță judecătorească productivă a Tribunalului Circulației din New-York. În ultimii șapte ani el a făcut să intre în casa fiscului aproape 3 milioane de dolari, adică peste 600 de milioane de lei.

Și cu toate astea tribunalul e foarte indulgent față de împiciniți, în mijlociu amenda nu trece de 8 dolari. În schimb numărul celor amendați în 1922 a fost considerabil: 150.000 de contravenienți au defilat pe dinaintea înțeleptului judecător, care prezidează acest tribunal.

Acesta e aproape și numărul deținătorilor de permise de a conduce... Se poate deduce că mai nu e la New-York automobilist care să nu fi fost amendat.

TRIBURI INDIENE SPECIALIZATE ÎN DIVERSE CRIME

Sociologul Booth Tucker a ținut la Londra o conferință în care a vorbit de moravurile ciudate ale triburilor de criminali din India.

Triburile acestea impun membrilor lor anumite crime ca o datorie și comiterea lor e socotită ca o faptă merituosă.

Specialitatea unora din aceste triburi e omorul; altele au specialitatea jafului.

În unele czuri arma cu care tribul execută crima e cutitul; cu el ei taie în somn loburile urechilor femeiești spre a fura cerceii prețioși.

Un alt trib e specializat în uciderea și prădarea bancherilor.

Executarea crimelor a ajuns în unele triburi la ultima perfecțiune și de ea sunt legate și obiceiuri ciudate.

Autoritățile englezești duc o luptă aprigă împotriva acestor triburi de criminali.

ÎNCHISOARE-MODEL ÎN MANDCIURIA

Cea mai înfricoșătoare închisoare din lume o formează celulele în cari sunt condamnați să zacă osândiții Mandciuria.

Pe un loc îngrădit cu un gard dublu de lemn se văd numeroase cămăruțe în cari nu pătrund niciodată razele soarelui.

În aceste camere sunt cotețe de lemn puse unul peste altul; cotețele acestea au o lungime de un metru și ceva și o înălțime de 75 centimetri.

Aci își ispășesc osândiții pedeapsa. Ei porată lanțuri grele fixate la ceafă iar la mâini cătuși. În cuștile lor ei nu pot nici să șadă, nici să stea întinși. Hrana lor — dacă temnicerii își amntesc să le-o dea — li se vără înăuntru printr-o gaură, făcută în peretele lateral al cotețului. În aceste încăperi de torturi deținuții își petrec toată viața. Ei nu suferă numai chinul de a nu-și putea întinde membrele, ci trebuie să rabde și frigul care pe acolo e de multe ori foarte aspru.

Numai un Mongol e capabil să suporte o asemenea tortură.

CINSTEA... BANDIȚILOR MAROCANI

Marocul e vecinic bântuit de bande de tâlhari. Negustorii nu au nici acum siguranța să poată străbate țara fără primejdie. Zadarnic sunt urmărite de armata franceză, bandele nu au putut fi încă distruse. Acum cât-va timp s'a petrecut acolo un caz care dovedește că și un hoț de drumul mare știe să se achite de obligațiunile de gazdă.

Niște negustori trebuiau să plece dela St. Croix la Mogadar. Se temeau însă să nu fie atacați și prădați. Trecerea lor chiar veni la urechile unei bande numeroase care se și puse la pândă. Vremea însă se schimbă de odată, prevestea furtună și negustorii se hotărâră să caute o casă prin apropiere ca să se adăpostească. Întâmplarea vru să ajungă tocmai la casa căpitanului bandeii care-i pândeau. Acesta îi primi și le spuse că, desigur că Cel de Sus le-a îndreptat pașii într'acolo, căci de n'ar fi tras tocmai la el, ar fi fost jefuiți fără doar și poate. Religia lui însă îi poruncește să-i găzduiască și să-i ocrotească.

De aceea tocmai hoții cari avuseseră de gând să-i fure, se însărcinară cu apărarea lor când părăsiră casa primitoare a căpitanului de bandiți.

CUNUNIA CONDAMNATULUI LA MOARTE

La închisoarea militară din Milano a avut loc dăunăzi o ceremonie tristă și înduioșătoare.

Un soldat, condamnat la moarte pentru dezertare, adresase autorității militare o petiție prin care o rugă să fie cununat cu logodnica sa spre a legitima copilul pe care ea avea să-l nască.

Rugămintea îi fu ascultată și în ziua fixată pentru nuntă sosi mireasa, o tânără țarancă din Valtellin, însoțită de unchiul ei din Milano.

Cununia civilă avu loc în sala de ședințe a consiliului de război. Martori erau un colonel și un avocat precum și prințesa Arese și contesa Castiglione, în calitatea lor de membre ale comitetului unei societății patriotice de ajutoare.

După cununia civilă cortegiul nupțial se întoarse la închisoare, în a cărei capelă avu loc cununia religioasă a perechei, celebrată de duhovnicul închisoarei.

Imediat după cununie tinerii căsătoriți au trebuit să se despartă și femeea, care plângea cu hohote și ținea în mână un buchet mic de flori oferit de ofițeri, fu dusă de unchiul ei înapoi acasă.

Toți tovarășii de închisoare ai mirelui au fost încuviințați să asiste la nuntă.

BRUTARUL NEVINOVAȚ

Odinioară, la Veneția, când era vorba de vre-o execuție capitală, călăul, înainte de a lovi pe condamnat, înainta spre marginea eșafodului, și, adresându-se judecătorilor, cari erau ținuți de a asista la supliciu, le strigă de trei ori: „Aduceți-vă aminte de sârmanul brutar!”

Iată în ce termeni un istoric al ilustrei republici, explică origina acestui obicei.

Intr'o zi, niște sbiri, zăresc un om asasinat al cărui sânge era cald încă. Alături de el se găsește teaca unui cuțit. La câțiva metri depărtare, ei întâlnesc un brutar care se îndepărtează de locul asasinatului. Il opresc, și-l cercetează. El are asupra lui un cuțit însângerat, care se potrivește de minune tocului găsit în apropierea cadavrului. Nenorocitul declară că a ridicat de pe jos cuțitul la câțiva pași în urmă.

Bănuelile cele mai grozave se nase în contral lui; bietul om este instruit: Turburat peste măsură, și pentru a scăpa de torturi, el mărturisește că este vinovat. Este condamnat să fie ars pe rug — și moare în chipul cel mai grozav.

După câțeva vreme, adevăratul autor al crimei atribuită acestui om, este arestat; pe eșafod, el mărturisește că brutarul executat pe temeiul unor bănueli false, era nevinovat. Nu acest bite om, ci el a făptuit omorul, cu un cuțit al cărui toc îi căzuse la mică depărtare de locul crimei.

De-atunci, cu prilejul fiecărei execuțiuni, călăul avea obligația să amintească repetând de trei ori judecătorilor eroarea judiciară a cărui victimă căzuse nevinovatul brutar.

JUDECATĂ AMERICANĂ

Un proprietar de automobil din Chicago a fost dat în judecată pentru exces de viteză. Ca suprem argument de apărare, delicventul negă că merge cu o iuțeală mai mare ca 40 mile pe oră. La aceste cuvinte președintele se scoală și zice: „să mergem să vedem.”

După două minute, magistratul șade la volan, alături de el e prevenitul și la spatele lor agentul care i-a făcut procesulverbal de contravenție.

În curând ei sunt afară din oraș și trăsura sboară cu o iuțeală 50 mile pe oră. Dovada e făcută.

Se întorc la palatul justiției și sentința e dată imediat: confiscarea automobilului pentru viteză exagerată și 100 dolari amendă pentru minciună.

LIMBAJUL SECRET AL POLIȚIȘTILOR CHINEZI

La conferința internațională a șefilor de poliție, care a avut loc la New-York un delegat din Peking, d-l Wang Gu Pang, a uimit asistența printr'un raport asupra graiului secret al polițiștilor chinezi.

Prin mișcări aproape imperceptibile ale sprincenelor, ochilor, gurei și mâinilor lor, doi detectivi ai Imperului Ceresc se pot înțelege între ei în prezența criminalului sau în mijlocul mulțimei indiscrete.

Manuale complete ale acestui limbaj minunat, vor fi traduse din chinezește în limbile eropene și vor fi trimise tuturor polițiilor din lume.

EXECUȚII CAPITALE PRIN GAZ AERIAN

Guvernatorul Statului Newada din America a poruncit ca execuțiile capitale să se facă pe viitor prin gaz aerian.

După pronunțarea sentinței, condamnații la moarte sunt instalați într'o celulă specială a închisoarei și acolo, fără să fie preveniți în timpul nopții, pe când dorm, sunt asfियाți prin gaz aerian.

Din toate timpurile America a ținut ca pedeapsa cu moartea să fie aplicată în chip „uman”.

LIGA CONTRA FLIRTULUI

In America s'a înființat o nouă ligă. Liga contra flirtului
Li aceasta, luată întâiu în bătaie de joc, se bucură azi de o mare autoritate morală în toată America. Numărul adensiunilor crește pe fiecare zi.

Multe conife războinice și multe drăgălașe dudui combative — se pare că multe din ele sunt într'adevăr frumusele și chiar fermecătoare — poartă cu mândrie prins de corsajul lor semnul distinctiv al acestei lupte împotriva flirtului: adică o șopârlă străpunsă de un ac cu gămălie.

Intre nenumăratele cruciade americane aceasta este o manifestație într'adevăr originală.

Bărbați tineri și dudui tinere vor trebui să practice în comun și cu o camaraderie leală cele mai îndrăznețe sporturi, să ia ceaiul împreună, să danseze, dar cu condiția de a nu face ca prietenia cordială să degenereze în frivolitate.

Excluse sunt vorbele sentimentale, ochiadele provocătoare, zâmbetele fascinante!

— „Flirtul — declară prezidenta Ligii — e o adevărată pacoste socială: multe căsnicii se strică. Doi tineri pot foarte bine să se amuze, fără a flirta — flirtul nefiind în realitate decât o pângărire a celui mai nobil dintre simțimintele inimii omenesci: dragostea.

„Dacă, cunoscându-se mai bine, tinerii se simt atrași unul spre altul și capătă convingerea că vor putea fi fericiți în căsnicie, n-au decât să ceară binecuvântarea Bisericii.

„Cel mai de osândit e flirtul unei femei măritate, pentru că aceasta are conștiința primejdiei la care se expune — și totuși nu renunță la „plăcerea“ de a se juca cu focul.“

DESECHILIBRUL SEXELOR ȘI MORALITATEA

E cunoscut de toată lumea că Anglia posedă actualmente un prisos de două milioane de femei asupra bărbaților, în timp ce în toată Europa desechilibrul atinge cifra de numai zece milioane.

Eminentul sociolog englez, *Prof. Patrick Geddes*, în urma numeroaselor studii făcute în această direcție, a arătat gravele consecințe pe cari le poate avea acest fenomen în ce privește moralitatea, căci milioanele de femei cari nu pot să-și găsească un bărbat, deoarece nu există atâția pentru toate, vor ceda, spune dânsul, în mare număr, necesității psihice și fizice ale iubirii și vor consimți a avea relațiuni din care va rezulta:

1) Scăderea nivelului moralității sexuale.

2) Desorganizarea familiei.

3) Creierea unui prejudiciu indirect colectivității.

Pe de altă parte, se stabilește cu o frecvență crescândă, o formă de poligamie nerecunoscută, dar în mod practic admisă, în care un bărbat are, în același timp, o soție și o amantă.

Multe femei se acomodează cu această stare de lucruri, fiindcă ar fi utopic de a ne aștepta ca milioane de femei fără bărbați să poată renunța toate la cea mai imperioasă din funcțiunile lor organice. Ele vor admite, dacă nu se poate altfel, simulacrul iubirii fără fondul său, ne mai îngrijindu-se de interesele speciei și al societății; aceasta va avea în sarcina sa o altă problemă nerezolvată.

Efectul cel mai evident al acestei îngrijitoare stări de lucruri va fi o desagregare generală a codicelui moral.

Ordonanțe cu caracter general

ELIBERAREA PAȘAPOARTELOR DE EMIGRARE

Cererile pentru pașapoarte de emigrare se pot adresa direct ministerului muncii și cooperăției (direcția plasării), sau prin prefecturile de județ și de poliție respective. Ele trebuie să fie însoțite de următoarele acte: 1) extractul de naștere; 2) extractul de căsătorie (când solicitatorul e căsătorit), sau certificat că este văduv prin deces ori divorț; toate aceste certificate vor fi dela ofițerul stărei civile); 3) certificat dela autoritatea administrativă locală de numele și vârsta persoanelor, (părinți, copii, surori sau frați, cu mențiune specială pentru minori) cari sunt în sarcina solicitatorului. În acest certificat se va arăta dacă în urma plecării solicitatorului, persoanele rămase pe urma lui au mijloace de trai și cari sunt acele mijloace; 4) act de identitate pentru solicitator și persoanele însoțitoare; 5) act de naționalitate de origină; 6) act de apartenență (indigenat) întocmit conform prevederilor din art. 22 din legea ungară 1886, certificat dela percepție vizat de administrația financiară din care să se constate că a plătit toate dările la zi; 7) certificatele de la cercul de recrutare pentru bărbații de 18—46 de ani; 8) autorizarea paternă sau maternă legalizată; 9) affidavit (act de suport) vizat de consulatul român (acesta numai pentru cei ce vor să meargă în Statele-Unite ale Americii de nord; 10) certificat de profesiune, cu arătarea de când exercită acea profesiune; 11) certificat medical; 12) certificat de moralitate, din care să se constate că solicitatorul nu este sub urmărirea penală și nu are o condamnare de executat.

Pentru persoanele însoțitoare

Pentru soție: 1) extract de căsătorie; 2) certificat de identitate; 3) certificat — vizat de administrația financiară, că a plătit dările la zi.

Pentru copii până la 18 ani

1) Act de naștere; 2) certificat de identitate (numai pentru copiii de 14—18 ani); 3) certificat medical.

Pentru însoțitorii cari nu sunt soție sau copii se cer actele complete, ca și ori cărui solicitator. Minorii cari cer pașapoarte pentru a pleca singuri, au nevoie, în afară de consimțământul tutorelui, — de certificatul de indigenat al părinților.

Rezolvarea cererilor la minister se face de comisiunea migrantilor și numai în ordinea înregistrării. Orice intervenție pentru aprobarea peste rând, sau contrar normelor stabilite pentru rezolvare, e zadarnică.

Persoanele cari se oferă pentru intervențiuni în schimbul unor sume de bani nu pot face nici un serviciu și nu fac altceva decât să înșele. Persoanele acelea trebuiesc denunțate direcțiunii plasării care va sesiza parchetul, sau autoritățile polițienești.

Ministerul muncii, cooperăției și asigurărilor sociale face cunoscut tuturor întreprinderilor și agențiilor ce se ocupă cu transportul emigranților că sunt obligate de a comunica acelu departament în termen de 15 zile, adică până la 15 Ianuarie, următoarele date:

1) Numărul și data autorizării în baza căreia funcționează; 2) localitatea sau localitățile în care au sediul principal sau sucursale precum și adresele exacte; 3) numele și pronumele persoanelor însărcinate cu conducerea atât a întreprinderilor și a agențiilor, cât și a sucursalelor lor.

Acele întreprinderi sau agenții de transporturi, cari nu se vor conforma prezentei dispozițiuni cu începere de la data fixată mai sus, vor fi considerate ca funcționând în mod clandestin și supuse tuturor consecințelor ce decurg din acest fapt.

IN CE CONDIȚIUNI POT FI PRIMIȚI MUNCITORII STREINI CARI VOR SĂ LUCREZE ÎN ROMÂNIA

Cu privire la aducerea de muncitori de peste frontieră și la prelungirea biletelor de liberă petrecere a celor intrați, ministerul muncii, de comun acord cu ministerul de industrie și cu Siguranța Generală a Statului, a fixat următoarele norme:

Cererea de aducere de lucrători de peste graniță în număr până la trei inclusiv, cum și cele pentru prelungirea biletelor de liberă petrecere la același număr de lucrători, se vor adresa inspectoratului muncii, care, totdeauna de acord cu inspectorul industrial, își va da avizul.

Inspectoratul industrial va aprecia specialitatea, cercetând dacă lucrătorul specialist străin poate fi înlocuit cu un specialist român disponibil, iar inspectorul muncii va arăta brațele de muncă indigene disponibile de aceeași specialitate pe care le propune în locul celor străini.

Avizul celor doi inspectori (industrial și al muncii) se va comunica de inspectorul muncii organelor siguranței, care în nici un caz nu va aproba intrarea în țară pentru lucrătorii ceruți de peste frontieră și nu va acorda prelungirea de liberă petrecere a celor intrați fără acest aviz.

Pentru aducerea de lucrători în număr mai mare de trei, și pentru prelungirea liberei petreceri la același număr, cererile se vor primi de inspectorii muncii, cari le vor înainta ministerului muncii, (serviciul migranților) care va supune avizul comisiunii emigranților în care este reprezentat și ministerul de industrie.

Avizul comisiunii va fi comunicat de către inspectorii muncii siguranței generale și întreprinderii solicitatoare.

Siguranța generală și organele ei pot reduce termenul de liberă petrecere fixat prin avizele ce se vor da, în nici un caz însă, nu pot să-l sporească.

Cei doi inspectori (industrial și al muncii) se vor întruni odată sau de două ori pe săptămână — după necesitate, — pentru studierea cererilor.

Atât avizele date cât și cererile pentru mai mulți de trei lucrători vor fi trimise imediat organelor siguranței sau ministerului muncii (serviciul migranților).

PERMISELE DE VÂNĂTOARE PE 1924.

Permisele de vânatoare, port-armă și câini de vânatoare sunt valabile pe anul în cursul căruia au fost liberate, ori care ar fi data liberării lor.

Taxele pentru permisele de vânatoare sunt următoarele:

1. Permis de vânatoare lei 100; 2. Permis de port-armă (pentru fiecare armă), lei 10; 3. Permis pentru câini a) prepelicarul și limierul, lei 25; b) copoiul, lei 100; c) basetul, fosterierul, câinele de mistreț, câini pentru vulpi, lei 50; d) ogarul, lei 1000.

Permisele de vânatoare se vor libera acelor persoane care dovedesc că au în arendă sau în proprietate terenuri de vânatoare unde să vâneze, adică sau să fie înscris într-o societate de vânatoare care să aibe asemenea terenuri, sau să fie proprietar de terenuri de vânatoare în spiritul art. 3 din legea vânatului, sau să aibă consimțământul scris al unui proprietar de astfel de terenuri, iar semnătura să fie legalizată de autoritatea comunală sau polițienească respectivă.

Persoanelor, cari posedă permis de vânatoare pe anul expirat și nu au căzut în cursul anului sub dispozițiunile art. 41 și 42 din legea vânatului, li se vor libera permisul pe noul an în schimbul prezentării celui vechiu.

Persoanelor, cari nu posedă permis de vânatoare pe

anul expirat li se vor libera permisele în conformitate cu dispozițiunile art. 41 și 42 din lege.

Permise de port-armă

Odată cu liberarea permiselor de vânatoare, se vor libera și permisele de port-armă în conformitate cu art. 49 și următorii din legea vânatului, în schimbul recipisei de consemnare a sumelor convenite pentru fiecare armă, ce posedă notându-se pe el felul și calibrul armei.

Nu se poate libera permis de vânatoare fără permis de port-armă.

Persoanelor cari cer numai permise de port-armă de vânatoare, fără să ceară permise de vânatoare, nu li se vor libera aceste permise, rămânând să întrebuițeze ca armă de apărare revolverul care este scutit de legea vânatului de orice taxă. Ministerul a luat aceste dispozițiuni din cauză că cei mai mulți braconieri și în special populația dela țară își scot numai permise de port-armă și în urmă braconează cu acele arme.

În cazuri cu totul excepționale și numai cu avizul obligatoriu al inspectorului de vânatoare județean se vor libera permise de port-arme de vânatoare și fără permise de vânatoare numai la acele persoane cari au destule garanții morale că nu o vor întrebuița pentru a braconă.

Pe astfel de permise se va nota cu roșu pe el că aceea armă nu va putea fi întrebuițată la vânatoare sub pedeapsă legală.

În privința solicitorilor de permise de vânatoare și port-armă, cari au domiciliul real în comunele din apropierea frontierei, nu li se vor libera acele permise decât cu avizul siguranței locale și al comandamentului corpului de armată respectiv.

În teritoriile alipite, atunci când există vre-o îndoială asupra unor solicitori de permise de vânatoare și port-armă, se va putea lua la rigoare și avizul siguranței locale înainte de liberarea permiselor.

Pădurilor statului și personalului însărcinat cu paza și protecția vânatului li se vor libera la cerere numai permisul de armă în conformitate cu normele stabilite de lege și dispozițiunile ministeriale, iar pentru cei ce sunt în serviciul particularilor, sub garanția scrisă a proprietarului sau arendașului dreptului de vânat.

Permisele pentru câini de vânatoare

Aceste permise se vor libera în schimbul recipisei de consemnarea taxelor legale. În permis se va trece semnamentele câinelui, rasa (prepelicar, ogar, copoi etc.) sexul și culoarea după declarația suplicantului.

